

Enhed
ADM POL,
Administrationspoli-
tisk kontor

Udkast

Sagsbehandler
DEPHVJ

Forslag

Koordineret med

til

Sagsnr.
2012-01707

Lov om ændring af lov om frikommuner
(Etablering af yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne)

Doknr.
53783

§ 1

Versionsnr.
1

I lov om frikommuner, jf. lov nr. 550 af 18. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1289 af 19. december 2012 og § 14 i lov nr. 1380 af 23. december 2012, foretages følgende ændringer:

Dato
12-02-2013

1. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

"*Stk. 3.* Kommuner, der ikke er frikommuner, jf. *stk. 1*, kan dog i samarbejde med en eller flere frikommuner udføre forsøg efter § 29 a."

2. I § 7c, *stk. 1*, indsættes efter "arbejde for": "offentlige kommunale virksomheder og for".

3. I § 7c, *stk. 2, 1*. og 2. *pkt.*, indsættes efter "som lønnet arbejde i": "den offentlige kommunale virksomhed eller i".

4. I § 7c, *stk. 3*, indsættes efter "om arbejdets art og om,": "hvilken offentlig kommunal virksomhed eller".

5. Efter § 7 d indsættes før § 8:

"§ 7 e. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan ved ansættelse med løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats af personer, som er omfattet af lovens § 2, nr. 2 og 3, træffe beslutning om at udbetale løntilskud i henhold til lovens § 63, *stk. 2*, nr. 1-5, hvis ansættelsen sker på en privat virksomhed, hvor der mellem virksomheden og kommunen er indgået en aftale om et antal faste pladser til ansættelse af personer med løntilskud.

Stk. 2. Løntilskuddet i henhold til *stk. 1* administreres og finansieres fuldt ud af frikommunen.

§ 7 f. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe beslutning om at fravige § 2 i lov om seniorjob således, at personer, der opfylder betingelserne i § 1 i lov om seniorjob, kan tilbydes ansættelse i seniorjob i private virksomheder.

Stk. 2. Det er frivilligt for den seniorjobberettigede at tage imod seniorjob i en privat virksomhed.

Stk. 3. Ansætter en privat virksomhed en person i seniorjob, modtager virksomheden tilskuddet efter § 15 i lov om seniorjob. Tilskuddet udbetales til virksomheden af frikommunen.

Stk. 4. Hvis den ansatte i seniorjob flytter til en anden kommune, som ikke er en frikommune, jf. § 2, stk. 1, har personen ret til at fortsætte ansættelsen i seniorjob i den private virksomhed. Tilskuddet til virksomheden, jf. stk. 3, udbetales af den frikommune, som personen er flyttet fra.”

6. Efter § 9 c indsættes:

”§ 9 d. Kommunalbestyrelsen i en frikommunekan træffe beslutning om, at undervisningen på en folkeskole på alle klassetrin, herunder i børnehaveklassen, kan gives på engelsk, bortset fra i faget dansk, hvor undervisnings sproget er dansk.

Stk. 2. Undervisningen kan i andre fag end dansk gives på engelsk, hvis

1) undervisningen i alle fag følger folkeskolelovgivningens krav, herunder de faglige mål,

2) eleverne undervises på dansk i et sådant omfang, at de kan aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk, og

3) lærerne behersker engelsk på mindst linjefagsniveau.

Stk. 3. Eleverne på en skole i en frikommune, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt forsøg med undervisning på engelsk, skal have mulighed for at vælge folkeskolens almindelige, dansksprogede undervisningstilbud på skolen.

§ 9 e. Børne- og undervisningsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune som merkøbsydelse kan tilbyde forældre med børn i en daginstitution efter § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid. Ophold i daginstitutionen efter 1. pkt. kan dagligt maksimalt udgøre 30 minutter før og 30 minutter efter den almindelige åbningstid i den enkelte daginstitution.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at stk. 3-8 er opfyldte.

Stk. 3. Ophold i daginstitutioner efter stk. 1 er, bortset fra kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling efter dagtilbudslovens kapitel 5, omfattet af samme regler som i øvrigt er gældende for daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven.

Stk. 4. Længden af den almindelige åbningstid efter stk. 1 opgøres som den samlede ugentlige åbningstid i daginstitutionen pr. 1. januar 2013. Længden af den almindelige åbningstid i den enkelte daginstitution pr. 1. januar 2013 fastholdes som minimum under hele forsøgsperioden. I daginstitutioner, jf. § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven, som etableres efter den 1. januar 2013, hvor der tilbydes ophold ud over den almindelige åbningstid, jf. stk. 1, udgør den almindelige åbningstid som minimum den gennemsnitlige åbningstid pr. 1. januar 2013 for daginstitutioner efter § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven i kommunen.

Stk. 5. De enkelte forældre med børn i en daginstitution beslutter, om de vil benytte sig af ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter stk. 1 og afholder udgiften hertil.

Stk. 6. Forældrenes betaling for ophold i en daginstitution ud over den almindelige åbningstid efter stk. 1 fastsættes til 100 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter eksklusiv udgifter til et sundt frokostmåltid, ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse for driften af ophold i den enkelte daginstitution ud over den almindelige åbningstid efter stk. 1.

Stk. 7. Når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at give et søskendetilskud eller et fripladstilskud efter § 43, stk. 1, nr. 1-4, i dagtilbudsloven, til nedsættelse af forældrenes egenbetaling til en plads i en daginstitution inden for den almindelige åbningstid, skal kommunalbestyrelsen tillige give de pågældende forældre med børn i daginstitutioner, som benytter muligheden for ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter stk. 1, et søskendetilskud eller et fripladstilskud til ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter stk. 1.

Stk. 8. Hvis kommunalbestyrelsen iværksætter forsøg i medfør af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tillige give forældre med børn i en privatinstitution, jf. dagtilbudslovens § 19, stk. 5, som tilbyder ophold i privatinstitutionen ud over den gennemsnitlige al-

mindelige åbningstid opgjort pr. 1. januar 2013 i daginstitutioner i kommunen, jf. § 19, stk. 2-4, i dagtilbudsloven, et ekstra søskendetilskud eller fripladstilskud til ophold i privatinstitutionen, såfremt kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at give de pågældende forældre et søskendetilskud eller et fripladstilskud efter § 43, stk. 1, nr. 1-4, i dagtilbudsloven til nedsættelse af forældrenes egenbetaling til en plads i en privatinstitution.

Stk. 9. Børne- og Undervisningsministeren fastsætter regler om friplads- og søskendetilskud, jf. stk. 7 og stk. 8.”

7. Efter § 11 indsættes:

”§ 11 a. Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan tilbyde trådløs internetadgang på udvalgte steder i kommunen.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes ordningen tilrettelægges, således at følgende principper overholdes:

- 1) Konkurrenceforvridende effekter skal begrænses.
- 2) Internetadgangen stilles til rådighed gratis eller mod en begrænset brugerbetaling.

§ 11 b. Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter § 13, stk. 2, 1. pkt., jf. § 9, stk. 4 og 6, i lov om erhvervsfremme om at kommunernes erhvervsudviklingsaktiviteter ikke må virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, fraviges.

§ 11 c. Erhvervs- og vækstministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter § 56 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge, § 8, 2. afsnit, i lov om Danmarks Nationalbank og § 4, stk. 1, i møntloven om at betalingsmodtager er forpligtet til at modtage kontant betaling, fraviges for så vidt angår modtagelse af kontantbetaling i borgerservice.

Stk. 2. Godkendelse efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen i frikommunen stiller alternative betalingsmuligheder til rådighed for borgere, der ikke har adgang til et betalingsinstrument, og at borgerne ikke herved påføres væsentlige meromkostninger.”

8. Efter § 12 indsættes før overskriften før § 12 a:

”Finansministerens område

§ 12 a. Vedkommende minister kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan indføre obligatorisk digital selvbetjening på de serviceområder på ministerens ressort, som kommunen udvælger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan fastsætte, at ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. på serviceområder godkendt efter stk. 1 skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis kommunalbestyrelsen i en frikommune finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 2. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 3 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 5. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.”

§ 12 a bliver herefter til § 12 b.

9. Efter § 23 indsættes:

”§ 23 a. Miljøministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan fritages for at træffe afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, når kommunen udarbejder en pleje- og udviklingsplan vedrørende et af kommunen ejet naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte krav til tilblivelsen og indholdet af pleje- og udviklingsplanerne.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke naturområder, der er beliggende inden for et Natura 2000-område.”

10. Efter § 24 b indsættes før overskriften til § 24 c:

”Ministeren for by-, bolig- og landdistrikters område

§ 24 c. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune efter aftale med almene boligorganisationer kan tilvejebringe lokaler til botilbud efter § 107 i lov om social service i eksisterende afdelinger med familieboliger uden at opfylde kravet i § 163, stk. 2, i lov om almene boliger m.v. om at udskille de nævnte lokaler som en selvstændig afdeling.

Stk. 2. Lokalerne, som nævnt i stk. 1, lejes af kommunen efter reglerne i lov om leje af erhvervslokaler. Lejen skal dog mindst svare til balanceløsen med tillæg af den ydelsesstøtte, der ville være ydet, hvis lokalerne var udlejet som almene boliger.

Stk. 3. Lejeforholdet ophører senest ved udløbet af forsøgsperioden. Inden udløbet af forsøgsperioden aftaler kommunalbestyrelsen og udlejer, om beboeren skal have ret til at blive boende som lejer enten på almindelige vilkår, jf. lov om leje af almene boliger, eller efter reglerne om udslningsboliger i § 63 i lov om almene boliger m.v., jf. § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger. Hvis der ikke opnås enighed mellem kommunen og udlejer, ophører lejeforholdet.

§ 24 d. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at en lejer af en almen plejebolig ikke har behov for at bo i den pågældende bolig. Kommunalbestyrelsen kan træffe en sådan afgørelse, når den efter en konkret vurdering har fastslået, at

1) lejerens plejebestanden ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den nuværende bolig,

2) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever ikke har behov for en plejebolig, eller

3) en efterlevende ægtefælle eller en efterlevende samlever, som har behov for en plejebolig, bor i en bolig, der er egnet til to personer.

Stk. 2. Kunlejere, som den relevante frikommune er handlekommune i forhold til efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Klageadgangen i § 58 c i lov om almene boliger m.v. finder tilsvarende anvendelse på afgørelser efter stk. 1. Kommunalbestyrelsens genvurdering af sagen, jf. § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen. Klagen har opsættende virkning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan på grundlag af en afgørelse efter stk. 1 opsiges en lejeaftale om en kommunalt ejet almen plejebolig. Kommunalbestyrelsen kan endvidere på samme grundlag stille krav om, at en almen boligorganisation, en selvejende almen ældreboliginstitution og en region opsiges en lejeaftale om en almen plejebolig beliggende i en frikommune. Kommunalbestyrelsen sender kopi af kravet til lejeren.

Stk. 5. Opsigelsesvarslet ved opsigelse efter stk. 4 er mindst 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Stk. 6. Opsigelse efter stk. 4 kan kun ske, når kommunalbestyrelsen samtidig anviser lejeren en anden og passende bolig i kommunen. Opsigelse på grundlag af en afgørelse efter stk. 1, nr. 3, kan alene ske i tilfælde, hvor der i den pågældende frikommune er et aktuelt behov for den pågældende boligtype til kommunens egne borgere, og hvor lejeren anvises en bolig i samme boligafdeling. Kommunalbestyrelsen skal samtidig med opsigelsen efter stk. 4 tilbyde at dække lejerens rimelige og dokumenterede flytteudgifter og at betale forskellen mellem beboerindskuddet i den anviste bolig og

det indskud, der tilbagebetales lejeren i forbindelse med fraflytningen af den opsagte bolig.

Stk. 7. Lejeforholdet er kun omfattet af opsigelsesretten efter stk. 4, hvis det fremgår af lejeaftalen, at opsigelse kan ske efter denne bestemmelse.

§ 24 e. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen i en frikommune kan indføre obligatorisk digital selvbetjening om forhold, som er omfattet af lov om bygnings- og boligregistrering eller regler udstedt i medfør heraf. Der kan herunder fastsættes regler om, at ændringer i oplysningerne i bygnings- og boligregistret meddeles ejeren digitalt.

Stk. 2. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan fastsætte, at ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. efter stk. 1 skal indgives til kommunalbestyrelsen ved anvendelse af den digitale ansøgningsløsning, som kommunen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen i en frikommune finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal kommunalbestyrelsen tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening efter stk. 2. Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ansøgning omfattet af 1. pkt. skal indgives, herunder om den skal indgives mundtligt eller skriftligt.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan helt ekstraordinært ud over de i stk. 4 nævnte tilfælde undlade at afvise en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele for kommunen ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Stk. 6. En digital ansøgning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen."

§ 24 c bliver herefter § 24 f.

11. Efter § 24 f indsættes før overskriften til § 25:

"Ministeren for ligestilling og kirke

§ 24 g. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe beslutning om at undlade at udarbejde ligestillingsredegørelser til ministeren for ligestilling og kirke, jf. ligestillingsloven § 5 a, i 2013 og 2015.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der undlader at udarbejde ligestillingsredegørelser i medfør af stk. 1, skal i stedet indsende kommunens eventuelle egne redegørelser mv. om ligestilling til ministeren for ligestilling og kirke til orientering."

12. I § 25 indsættes som *stk. 2:*

"Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter § 15 i sundhedsloven vedrørende informeret samtykke kan fraviges i forbindelse med forebyggende sundhedsydelse efter sundhedslovens kapitel 36 til børn og unge i den undervisningspligtige alder."

13. Efter § 26 indsættes før overskriften før § 27:

§ 26 a. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan stille krav om, at alment praktiserende læger skal videregive oplysninger om henvisninger i henhold til § 140 a, stk. 1, i sundhedsloven om vederlagsfri fysioterapi til frikommunen.

§ 26 b. Personer, der er borgere i en frikommune, der har valgt at indgå i et partnerskab om et samlet behandlingsforløb på tværs af sektorer og områder indenfor samme sektor for personer, som er i størst risiko for at ende på varig forsørgelse eller blive

genindlagt flere gange, tilbydes en samtale med henblik på udarbejdelse af en plan for et samlet behandlingsforløb, der har til formål at understøtte den pågældende frikommunes muligheder for at lave forsøg med nye samarbejdsmodeller med øget fokus på, hvordan tidlig indsats og inddragelse af borgeren kan bidrage til at skabe mere sammenhængende patientforløb.

Stk. 2. Til brug for en frikommunes fastlæggelse af, hvilke af kommunens borgere, som skal tilbydes en samtale om et samlet behandlingsforløb i medfør af stk. 1, videregiver en sundhedsperson de nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmaessige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen. Der indhentes samtykke fra den berørte borger i forbindelse med den i stk. 1 nævnte samtale.”

14. Efter § 28 indsættes før overskriften før § 29:

”§ 28 a. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan

- 1) fastsætte en fast takststruktur til udmåling af kontant tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service,
- 2) stille krav om, at alle foreninger og private virksomheder, som varetager arbejdsgiveransvaret efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal være kommunalt godkendte, og
- 3) bestemme, at tilskuddet efter §§ 95 og 96 i lov om social service skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Stk. 2. Godkendelsen efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, og at det sikres, at borgeren, hvor arbejdsgiveransvaret varetages af en privat virksomhed eller forening, som minimum har to godkendte leverandører at vælge imellem.

Stk. 3. Godkendelsen efter stk. 1, nr. 2, er desuden betinget af, at private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af borgerstyret personlig assistance, under iagttagelse af ansættelsesretlige regler forpligtes til at ansætte hjælpere, der i dag er ansat direkte hos borgeren, af en nærtstående eller hos leverandører, der ikke opnår en godkendelse.

§ 28 b. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune på baggrund af standardiserede forud fastsatte kriterier kan anvende digital sagsbehandling ved imødekommelse af ansøgninger om bevilling af midlertidige ydelser efter § 83 i lov om social service.

Stk. 2. Godkendelse af forsøg efter stk. 1 er bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvordan den digitale sagsbehandlingsproces tilrettelægges. Det forudsættes:

- 1) at borgere, som ikke kan eller har meget svært ved at benytte digitale medier til at ansøge om hjælp, får den fornødne hjælp til den digitale selvbetjening eller mulighed for at ansøge ad anden vej, og
- 2) at borgere, der ansøger via det digitale ansøgningsskema, får mulighed for at angive andre behov end de behov, der på forhånd er defineret i ansøgningsskemaet, og at kommunalbestyrelsen følger op på disse borgeres angivelse heraf i forhold til at sikre en helhedsorienteret vurdering af borgerens behov, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 28 c. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune, som led i at understøtte det rehabiliterende formål med hjælp efter § 83 og § 86 i lov om social service, kan fravige kravet i samme lovs § 89, stk. 1, om, at ansøgeren skriftligt skal oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget samt kravet om, at ansøgeren skal have en ny skriftlig oplysning ved ændringer i hjælpen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I forbindelse med en afgørelse om hjælp efter §§ 83 og 86 i lov om social service skal kommunalbestyrelsen i stedet skriftligt beskrive borgerens konkrete udviklingsmål, samt hvordan det sikres, at de opstillede udviklingsmål nås. Løbende tilpasninger i hjælpen, der er nødvendige for at nå borgerens udviklingsmål, kan ske

uden fornyet afgørelse. Såfremt udviklingsmålet for borgeren ændrer sig, forudsætter det en ny afgørelse.

Stk. 3. For at sikre borgerens retssikkerhed er godkendelsen efter stk. 1 bl.a. betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for følgende:

- 1) hvordan borgeren inddrages i fastlæggelsen af egne udviklingsmål
- 2) hvordan og inden for hvilken tidsramme der følges op på indsatsen og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål for borgeren, og
- 3) hvordan det sikres, at borgeren ved en eventuel anke af afgørelsen efter stk. 2 kan få de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af den hjælp, der er truffet afgørelse om.

§ 28 d. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune kan tildele støtte til parykker og brystproteser efter § 112 i lov om social service som et fast årligt tilskud.

Stk. 2. Der kan ikke efter stk. 1 godkendes frikommuneforsøg, der omfatter kommunalbestyrelsens afgørelse om, hvorvidt en borger opfylder betingelserne for støtte til paryk eller brystprotese. Denne afgørelse skal fortsat træffes efter en konkret og individuel vurdering af borgerens behov.

Stk. 3. Godkendelsen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, herunder hvordan det årlige tilskud beregnes.

§ 28 e. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at beboere i botilbud til længerevarende ophold, jf. § 108 i lov om social service, skal fraflytte botilbuddet i tilfælde, hvor

- 1) kommunalbestyrelsen i frikommunen selv har pligt til at yde hjælp til borgeren, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen i frikommunen selv er driftsherre for det pågældende botilbud.

Stk. 2. En afgørelse om fraflytning efter stk. 1 forudsætter

- 1) at beboerens situation har ændret sig væsentligt efter indflytningen i botilbuddet,
- 2) at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte til en anden bolig ad frivillighedens vej,
- 3) at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at beboeren vil have mere gavn af et andet tilbud end det nuværende, herunder et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller et andet lejemål inden for lokalområdet samt anden hjælp og støtte, jf. lov om social service,
- 4) at en anden borger, som kommunalbestyrelsen i frikommunen har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, står på venteliste til det pågældende botilbud, jf. § 108 i lov om social service,
- 5) at kommunalbestyrelsen i frikommunen anviser beboeren en anden bolig i et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller et andet lejemål i lokalområdet,
- 6) at den anden bolig, jf. stk. 2, nr. 5, er egnet til beboerens husstand, hvis beboeren ønsker, at en ægtefælle, samlever, registreret partner eller børn fortsat skal indgå i husstanden,
- 7) at kommunalbestyrelsen i frikommunen afholder beboerens flytteudgifter som et udlæg, dog er kommunen berettiget til at få et eventuelt overskud i udlægget retur ved borgerens senere fraflytning, herunder udgifter til et eventuelt indskud, depositum og forudbetalt leje i boligen, flytning af møbler og en sådan indretning af boligen, at den svarer til indretningen i det fraflyttede botilbud,
- 8) at visitationen til anden bolig, jf. stk. 2, nr. 5, ikke medfører øgede omkostninger for borgeren, og

Stk. 3. Social- og integrationsministeren kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at ægtefæller, samlevere eller registrerede partnere til afdøde personer, skal fraflytte den tidligere fælles bolig i et botilbud, jf. § 108 i lov om social service, som frikommunen er driftsherre for. Afgørelse om fraflytning forudsætter

- 1) at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere den pågældende til at flytte ad frivillighedens vej,
- 2) at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at den pågældende ikke har gavn af det pågældende botilbud, og
- 3) at kommunalbestyrelsen i frikommunen opfylder betingelserne i stk. 2, nr. 4-5, nr. 6 for så vidt angår børn og nr. 7-9.

Stk. 4. Det skal fremgå af beboerens boligdokument, jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 397 af 28. maj 2009 om lejerrettigheder til beboere i visse botilbud efter serviceloven, at frikommunen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. stk. 1 og 2. Vilkåret skal i forbindelse med visitationen gøres klart over for borgeren og være fremhævet i boligdokumentet tillige med en beskrivelse af kriterier for, hvilke elementer der indgår i vurderingen af, hvornår beboeren ikke længere har gavn af tilbuddet. Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal orientere og inddrage en eventuel værge. Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal inddrage og orientere pårørende, hvis beboeren ønsker det.

Stk. 5. Opsigelsesvarslet, jf. stk. 1 og 3, er 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Stk. 6. Afgørelsen, jf. stk. 1 og 3, skal indeholde:

- 1) begrundelse for, at beboeren ikke længere vurderes at have gavn af botilbuddet,
- 2) oplysning om, at kommunalbestyrelsen i frikommunen senest 3 måneder før opsigelsesperiodens udløb, jf. stk. 5, træffer afgørelse om, hvilket anden bolig, borgeren visiteres eller anvises til, jf. stk. 2, nr. 4, og
- 3) at afgørelsen indeholder oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes og formålet hermed, jf. lov om social service § 3, stk. 2, og tillige indeholder oplysning om indsatsen i og vilkårene for tilbuddet.

Stk. 7. Afgørelsen, jf. stk. 1 og 3, kan påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Klagen har opsættende virkning. Genvurderingen skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som afgørelsen vedrører, jf. stk. 1 og 3, kan klage over frikommunens afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 8. Bestemmelserne i stk. 1-7 finder alene anvendelse for borgere, der visiteres til et længerevarende botilbud, jf. lov om social service § 108, og deres ægtefæller, samlevende, registrerede partnere eller børn, efter lovens ikrafttræden."

§ 28 a og § 28 b bliver herefter § 28 f og § 28 g.

15. Efter § 29 indsættes før kapitel 4:

”§ 29 a. Der kan etableres et fælleskommunalt callcenter, som yder service til borgere med bopæl i en af de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter.

Stk. 2. Det fælleskommunale callcenter har til brug for varetagelsen af den i stk. 1 nævnte service adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer.”

16. Efter § 29 a, som indsat ved pkt. 15, indsættes før kapitel 4:

”Tværgående forsøg

”§ 29 b. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at en person, hvis sygedagpenge ophører på grund af varighedsbegrænsningen i § 24 eller 25 i sygedagpengeloven, eller efter anvendelsen af en af forlængelsesreglerne i § 27 eller § 29 i sygedagpengeloven 29, er berettiget til en kommunal ydelse fra kommunen i tilfælde, hvor der på grund af alvorlig sygdom er usikkerhed om den pågældendes mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler for, under hvilke betingelser ydelsen kan udbetales. Bevillingen af ydelsen efter stk. 1 administreres og finansieres fuldt ud af kommunen.

Stk. 3. Udbetalingen af ydelsen udelukker ikke, at personen kan anses for at være omfattet af § 2, nr. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 29 c. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at kommunen i forbindelse med en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser kan yde tilskud til lønnen under praktik.

Stk. 2. Personen, som ansættes i henhold til uddannelsesaftalen, skal:

- 1) have gennemført et eller flere grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser
- 2) på grund af særlige forhold have brug for særlig hjælp til at få en elevplads
- 3) have modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder efter afsluttet grundforløb, og
- 4) ikke have indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser
- 5) være under 25 år ved indgåelsen af uddannelsesaftalen

Stk. 3. Udover de i stk. 2 fastlagte betingelser fastsætter kommunalbestyrelsen de nærmere regler for, under hvilke betingelser tilskuddet efter stk. 1 kan bevilges. Bevillingen af ydelsen efter stk. 1 administreres og finansieres fuldt ud af kommunen.

Stk. 4. Tilskuddet i henhold til stk. 1 kan højst udgøre et beløb svarende til arbejdsgiverens samlede lønudgifter i forbindelse med elevens ansættelse og finansieres fuldt ud af kommunen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§29 d. Kommunalbestyrelsen i en frikommune kan træffe afgørelse om, at nye selvstændige iværksættere, som har bopæl i kommunen og har oprettet cvr.nr. for at drive egen selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, kan tilbydes at deltage i et særligt iværksætterforløb af op til 12 ugers varighed. Bevillingen af et iværksætterforløb efter 1. pkt. administreres og finansieres fuldt ud af kommunen.

Stk. 2. Det er en betingelse for etablering af et iværksætterforløb, at forløbet tilrettelægges individuelt. Kommunalbestyrelsen fastsætter herudover de nærmere regler for, under hvilke betingelser iværksætterforløbene efter stk. 1 kan bevilges. Bevillingen af et iværksætterforløb efter stk. 1 administreres og finansieres fuldt ud af kommunen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.”

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Stk. 2. § 24 d, som indsat ved denne lovs § 1, nr. 11, finder alene anvendelse på lejeaftaler, som indgås efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Forsøgefter § 8 og § 9 i lov nr. 550 af 18. juni 2012 kan uanset lovens § 1 have virkning til den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Frikommuneforsøget blev igangsat den 1. januar 2012 som led i udmøntningen af regeringsgrundlaget ”Et Danmark, der står sammen” fra oktober 2011. Det fremgår bl.a. af afsnittet ”Ny styring af den offentlige sektor”, at regeringen vil etablere flere forsøg med frikommuner mv.

Frikommuneforsøget skal således bl.a. ses i lyset af regeringens ønske om i samarbejde med kommuner og regioner at iværksætte en reform af den offentlige sektor med fokus på tillid, ledelse, faglighed og afbureaukratisering. Ønsket med reformen er bl.a. at forbedre kvaliteten af de offentlige ydelser og at frigøre ressourcer til bedre service for borgerne. Det skal bl.a. ske ved, at den offentlige opgaveløsning i højere grad orienteres mod resultater og i mindre grad mod proceskrav. Frikommuneforsøget forventes at spille en væsentlig rolle i regeringens reformovervejelser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til frikommuneloven (lovforslag nr. L 168 af 25. april 2012) og lov om ændring af frikommuneloven og lov om naturbeskyttelse (lovforslag nr. L 60 af 14. november 2012).

2. Lovforslagets indhold

Frikommuneforsøget blev igangsat den 1. januar 2012 på baggrund af gældende forsøgshjemler. Fra den 1. juli 2012 har frikommuneloven (lov nr. 550 af 18. juni 2012) og lov om ændring af lov om frikommuner og lov om naturbeskyttelse (lov nr. 1289 af 19. december 2012) bl.a. givet hjemmel til yderligere frikommuneforsøg på en række forskellige områder på baggrund af ansøgninger fra de ni udvalgte frikommuner.

Formålet med lovforslaget er at give kommunalbestyrelserne i de ni udvalgte frikommuner yderligere muligheder for at udføre forsøg som led i frikommuneforsøget ved at etablere nye hjemler til forsøg i lov om frikommuner.

De i lovforslaget indeholdte hjemler til yderligere forsøg i frikommunerne er baseret på ansøgninger indsendt af kommunalbestyrelserne i frikommunerne. Ansøgningerne fra frikommunerne hidrører navnlig fra frikommuneforsøgets 4. ansøgningsrunde, som havde frist den 1. november 2012. Herudover imødekommes desuden enkelte ansøgninger fra tidligere ansøgningsrunder.

Herudover indeholder lovforslaget hjemler til udmøntning af ansøgninger fra de samarbejder med frikommunerne, som regeringen tog initiativ til at etablere i foråret 2012. Regeringen etablerede samarbejderne med henblik på udvikling og evaluering af flere tværgående frikommuneforsøg på centrale kommunale velfærdsområder.

Samarbejderne fokuserede på følgende seks udvalgte forsøgstemaer:

- Digitalisering
- En mere sammenhængende og effektiv sundheds- og forebyggelsesindsats
- Kommunerne og vækst dagsordenen
- Nye løsninger i folkeskolen
- Nytænkning af den aktive beskæftigelsesindsats
- Øget inddragelse af civilsamfund

Arbejdet med de seks udvalgte forsøgstemaer har taget udgangspunkt i frikommunernes idéer og forslag inden for de enkelte områder, ligesom der også fra de deltagende ministeriers side har været mulighed for at drøfte mulige forsøgsområder med frikommunerne.

Samarbejderne var forankret i de ministerier, som de udvalgte temaer hørte under. Udover relevante ministerier deltog også repræsentanter fra de frikommuner, der ønskede at deltage. Herudover blev andre interessenter også involveret i arbejdet med enkelte af samarbejderne.

3. Gældende ret

Den gældende frikommunelov (lov nr. 550 af 18. juni 2012) blev vedtaget af Folketinget den 12. juni 2012 og trådte i kraft den 1. juli 2012. Loven blev ændret ved lov om ændring af lov om frikommuner (lov nr. 1289 af 19. december 2012).

Frikommuneloven indeholder de overordnede retlige rammer for frikommuneforsøget, herunder bl.a. de overordnede formål, de udpegede frikommuner, forsøgets varighed, og en bemyndigelse til økonomi- og indenrigsministeren til at fastsætte nærmere regler om offentliggørelse og evaluering af forsøg, der gennemføres i frikommuner efter lov om frikommuner og anden lovgivning. Denne bemyndigelse er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 688 af 25. juni 2012 om offentliggørelse og forsøg i frikommuner.

Loven giver endvidere frikommunerne særlige muligheder for at udføre forsøg inden for en række områder.

Ved lov om ændring af lov om frikommuner og lov om naturbeskyttelse blev der etableret yderligere muligheder for, at frikommunerne kunne udføre forsøg på en række forskellige områder.

4. Forslaget

Forslaget indeholder hjemmel til i alt 27 nye forsøg, som ikke kan imødekommes efter nugældende forsøgshjemler:

- Forsøg med friere rammer frivilligt og ulønnet arbejde ved offentlige kommunale virksomheder for dagspenge- og efterlønmodtagere uden fradrag i offentlig ydelse
- Forsøg med graduering af løntilskud ved ansættelse i private virksomheder
- Forsøg med etablering af seniorjob i private virksomheder
- Forsøg med flere engelsksprogede fag i folkeskolen
- Forsøg med udvidelse af åbningstiderne i daginstitutioner ved merkøb
- Forsøg med etablering af gratis trådløs internetadgang på udvalgte lokaliteter
- Forsøg med at stille ledige kommunale lokaler til rådighed for iværksættere
- Forsøg med afskaffelse af kontantkasser i borgerservice
- Forsøg med fremrykning af obligatorisk digital selvbetjening
- Forsøg med fritagelse for myndighedsbehandling i dispensationsager om tilstandsændringer i områder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven
- Forsøg med dispensation fra kravet om adskillelse mellem botilbud og boligafdeling ved tilvejebringelse af lokaler til botilbud efter § 107 i lov om social service
- Forsøg med mulighed for flytning af enker/enkemænd i ægteparplejeboliger til plejeboliger for enlige
- Forsøg med at obligatorisk digital selvbetjening efter lov om bygnings- og boligregistrering
- Forsøg med fritagelse for udarbejdelse og indsendelse af ligestillingsredegørelse hvert andet år
- Forsøg med fritagelse for informeret samtykke til forebyggende sundhedsundersøgelser til børn og unge
- Forsøg med kommunal inddragelse ved lægelig henvisning til vederlagsfri fysioterapi
- Forsøg med etablering af partnerskabsprojekt i sundhedssektoren med fokus på tidlig indsats og inddragelse af udsatte borgere i sammenhængende patientforløb
- Forsøg med ændret administration af borgerstyret personlig assistance
- Forsøg med digital sagsbehandling af sager om ydelser efter § 83 i serviceloven
- Forsøg med beskrivelse af udviklingsmål i stedet for konkret beskrivelse af bevilgede ydelser efter § 83 og § 86 i lov om social service
- Forsøg med mulighed for flytning af borgere i botilbud, hvor behovet for den tilbudte pleje ikke længere er til stede
- Forsøg med fast tilskud beløb til brystproteser i stedet for konkret vurdering
- Forsøg med fast tilskud beløb til parykker i stedet for konkret vurdering
- Forsøg med service via fælleskommunale callcentre
- Forsøg med forlængende forsørgelsesydelse efter ophør af sygedagpenge
- Forsøg med kommunalt finansieret lønudgift for visse unge i praktik som led i en uddannelsesaftale
- Forsøg med individuelt iværksætterforløb af op til 12 ugers varighed for nye iværksættere, der har oprettet egen virksomhed

Hovedparten af forslagens hjemler til nye forsøg i frikommunerne forudsætter, at den relevante ressortminister godkender frikommuneforsøg, der falder inden for de pågældende hjemlers rammer, inden forsøg kan iværksættes. Som efter den gældende lov vil kommunalbestyrelsen i den enkelte frikommune i et møde ligeledes skulle træffe beslutning om at ansøge om at udføre et forsøg.

De konkrete godkendelser vil som udgangspunkt blive givet på baggrund af de indsendte ansøgninger. Der kan dog undtagelsesvis være behov for at indhente yderligere oplysninger mv. ved frikommunen, forinden en godkendelse kan udstedes. Frikommunerne vil i disse tilfælde blive kontaktet direkte af det relevante ressortministerium.

En række af forslaget hjemler til forsøg indeholder ikke krav om forudgående godkendelse af en ansøgning om forsøg af den relevante ressortminister. Ved disse hjemler vil kommunalbestyrelserne i frikommunerne således umiddelbart i et møde kunne træffe beslutning om at udføre forsøg inden for den givne forsøgsbestemmelses anvendelsesområde.

Vedtages lovforslaget, vil de nye forsøgshjemler – i overensstemmelse med frikommunelovens almindelige principper – kunne udnyttes af alle frikommuner og ikke kun af den eller de frikommuner, som har indsendt ansøgningen, som danner baggrund for etablering af hjemlen.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil ikke i sig selv have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige, idet der er tale om frivillige forsøgsmuligheder.

Vælger en kommune at udnytte de forsøgsmuligheder, som forslaget giver mulighed for, vil der kunne være økonomiske og administrative konsekvenser forbundet hermed for kommunen.

Idet lovforslaget bl.a. har til formål at hjemle forsøg, der understøtter en bedre resourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, antages lovforslaget ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Eventuelle omkostninger som følge af forsøg afholdes af den enkelte frikommune.

Vedrørende forsøg med seniorjob i private virksomheder bemærkes hertil særligt med betydelig usikkerhed, at forslaget vil betyde, at ca. 100 helårspersoner ansættes i et seniorjob i den private sektor i 2013 og ca. 150 helårspersoner i årene 2014 og 2015.

Det direkte statslige tilskud til kommunen udgør ca. 132.000 kr. pr. helårsperson i seniorjob og de resterende kommunale udgifter udgør ca. 220.000 kr. pr. helårsperson, som kommunerne kompenseres for gennem bloktilskuddet.

Det direkte tilskud udbetales til virksomheden af frikommunen. I 2013 vil skønsmæssigt ca. 13 mio. kr. således udbetales til virksomhederne af frikommunen. I årene 2014 og 2015 vil ca. 20 mio. kr. udbetales til virksomhederne af frikommunen.

Seniorjob i private virksomheder indregnes i den kommunale kompensation på samme måde som kommunale seniorjob, hvormed de enkelte kommuner får samme kompensation over bloktilskuddet – uanset om de er private eller kommunale.

Forslaget er udgiftsneutralt for staten og de 89 kommuner, der ikke er frikommuner.

6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

De i lovforslaget indeholdte forsøgsbestemmelser skønnes at kunne indebære begrænsede konsekvenser for erhvervslivet. F.eks. vil de foreslåede forsøgsbestemmelser om løntilskud og friere rammer for frivilligt arbejde medføre begrænsede administrative konsekvenser for a-kasserne.

7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

De i lovforslaget indeholdte forsøgsbestemmelser skønnes at kunne indebære begrænsede administrative konsekvenser for borgerne. F.eks. antages forsøget med fravigelse af kravet om informeret samtykke ved forebyggende sundhedsydelse til børn og unge at indebære en administrativ lettelse.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets miljømæssige konsekvenser beror på, i hvilket omfang frikommunerne gør brug af lovforslagets muligheder for forsøg.

9. Forholdet til EU-retten

Det er vurderingen, at arbejdsgiveren i forhold til den foreslåede § 7 fortsat vil være omfattet af Kommissionens forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Gruppefritagelsesforordningen). Støtteintensiteten må derfor ikke for hele ansættelsesperioden overstige 50 pct. af lønomkostningerne.

Det er videre vurderingen, at de foreslåede §§ 7 f, 29 b og 29 c indebærer statsstøtte i forhold til Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde artikel 107, og derfor skal administreres i overensstemmelse hermed.

Udgangspunktet er, at dette vil ske med henvisning til Kommissionens Forordning nr. 1998/2006 af 15. december 2006 om anvendelsen af traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte af hvilken bl.a. følger:

- at den samlede de minimis-støtte til en enkelt virksomhed ikke må overstige 200.000 EUR over en periode på tre regnskabsår, for at sikre at støtteloftet på de 200.000 Euro overholdes.
- at der bl.a. ikke kan ydes støtte til kriseramte virksomheder.
- at støtten skal angives som bruttobeløb, og hvis støtten ydes som andet end tilskud, skal støttebeløbet være omregnet til støttens bruttosubventionsækvivalent.
- at i det omfang, der ydes de-minimis støtte til en virksomhed, gives der virksomheden skriftlig meddelelse om det potentielle støttebeløb (udtrykt i bruttosubventionsækvivalent) og støttens karakter af de minimis-støtte med udtrykkelig henvisning til denne forordning og angivelse af dens titel og referencen til Den Europæiske Unions Tidende.
- at inden støtten ydes, indhentes der en erklæring fra virksomheden om al anden de minimis-støtte, som denne har modtaget i det indeværende og de to foregående regnskabsår.
- at de minimis-støtten først ydes, når det er kontrolleret, at støtten ikke medfører, at det samlede de minimis-støttebeløb, som virksomheden har modtaget i Danmark i en periode, der omfatter det indeværende og de to foregående regnskabsår, kommer til at overskride det loft, der er fastsat.
- at alle oplysninger om de minimis støtten samles og registreres. Registret skal omfatte alle de oplysninger, der er nødvendige for, at det kan fastslås, at betingelserne for at yde de minimis støtten er opfyldt.

Støtte, der overholder de minimis-reglerne, betragtes således ikke som statsstøtte.

Den foreslåede § 12 a indeholder ikke direkte EU-retlige aspekter. Det vurderes dog, at bestemmelsen er i overensstemmelse med EU-Kommissionens handlingsplan for e-forvaltning fra december 2010. Handlingsplanen har blandt andet fokus på borgernes og virksomhedernes styrkede muligheder for at anvende elektroniske forvaltnings-tjenester, ligesom handlingsplanen blandt andet søger at øge effektiviteten i offentlige forvaltninger.

Særligt for så vidt angår den foreslåede § 26 b bemærkes, at det følger af artikel 8, stk. 1, i direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (persondatadirektivet), at medlemsstaterne forbyder behandling af personoplysninger om bl.a. helbredsforhold. Af artikel 8, stk. 2, litra e, følger det bl.a., at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen vedrører oplysninger, som er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Det følger endvidere af § 7, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven), at der ikke må behandles oplysninger om bl.a. helbredsmæssige forhold. Af lovens § 7, stk. 2, nr. 4, følger det, at bestemmelsen i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Med den foreslåede bestemmelse tilvejebringes et grundlag for, at borgere i de omhandlede kommuner får adgang til et samlet behandlingsforløb, som nævnt i lovforslagets § 1, stk. 1. Udveksling af personoplysninger kan i den forbindelse ske i nødvendigt omfang. Det vurderes ikke, at der kan rejses tvivl om forslaget forenelighed med EU-retten.

Den foreslåede § 28 d vil endvidere potentielt kunne have EU-retlige konsekvenser, såfremt den ved bestemmelsen givne mulighed foret fast årligt tilskud til parykker og brystproteser, får karakter af en kontantydelse, der udbetales uden form for kontrol med, om ydelsen anvendes til det givne formål. Det kan dermed ikke udelukkes, at ydelsen vil kunne betragtes som en eksportabel kontantydelse i EU-rettens forstand, når det helt er overladt til modtageren at råde over beløbet uden nogen form dokumentation af, at beløbet anvendes til formålet.

En kontant ydelse kan efter EU-retten betragtes som en naturalydelse, selvom den udbetales som et kontant beløb, såfremt den er beregnet til levering af et bestemt produkt, og modtageren skal kunne dokumentere, at det kontante beløb er anvendt til dette produkt.

I EU-retten om koordinering af social sikring, jf. EF-forordning 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, sondres der mellem naturalydelser og kontantydelse. Kontantydelse kan eksporteres og udbetales efter lovgivningen i det land, hvor personen er social sikret, mens naturalydelserne ydes på bopæls-/opholdsstedet efter lovgivningen dér, men med refusion fra det land, hvor personen er social sikret.

10. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Den foreslåede § 24 gfrtager ikke frikommuner for den almindelige forpligtelse til at arbejde med ligestilling i al planlægning og forvaltning. Forslaget forventes derfor ikke at have direkte ligestillingskonsekvenser for borgerne.

Formålet med kommunernes ligestillingsredegørelser er at give borgere, organisationer og politikere indblik i ligestillingssituationen i kommunen og i kommunalbestyrelsens indsats for at fremme ligestilling mellem kvinder og mænd. Forslaget kan derfor have indirekte ligestillingsmæssige konsekvenser, idet manglende ligestillingsredegørelser kan besværliggøre adgangen til viden om ligestilling i kommunen. Endvidere får forslaget indirekte konsekvenser for den udveksling af viden og ideer mellem kommuner, som ligestillingsredegørelserne giver anledning til.

Da de ligestillingsmæssige konsekvenser alene har indirekte karakter, forventes ligestillingskonsekvenserne af forslaget at være af et mindre omfang. Konsekvenserne er desuden begrænset, idet frikommuner, der benytter adgangen til at undlade at indsende ligestillingsredegørelser, i stedet skal indsende kommunens egne redegørelser mv. om personaleforhold og arbejde med ligestilling til ministeren for ligestilling og kirke til orientering.

11. Udkast til lovforslag har været i høring ved følgende organisationer, myndigheder mv.

Se vedlagte høringsliste

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Administrative konsekvenser for borgerne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder EU retlige aspekter i forhold til bruttostøtteintensitet, statsstøtte, digitalisering, udveksling af personoplysninger og eksportabilitet.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (frikommunelovens § 2, stk. 3)

Med den foreslåede bestemmelse gives der mulighed for, at kommuner, der ikke er frikommuner, kan indgå i forsøg efter den foreslåede § 29 a om fælleskommunale callcentre. Fælleskommunale callcentre må antages ikke alene at have frikommuner blandt deltagerne.

Med den foreslåede bestemmelse, jf. den foreslåede § 29 a, vil landets øvrige kommuner således – i det omfang de har etableret eller i løbet af forsøgsperioden, jf. lovens § 1, etablerer fælleskommunale callcentre med deltagelse af en eller flere frikommuner – få mulighed for at indgå i forsøget.

Med den foreslåede § 2, stk. 2, tages der højde for, at frikommuneloven dermed ikke nødvendigvis alene finder anvendelse i forhold til de ni udvalgte frikommuner.

Til nr. 2-4 (frikommunelovens § 7 c)

Efter gældende regler i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., herunder § 4 i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv., samt i frikommunelovens § 7 c, kan modtagere af arbejdsløshedsdagpenge udføre frivilligt og ulønnet arbejde for frivillige foreninger, organisationer og lignende.

Tilsvarende gælder for efterlønsmodtagere, jf. § 26 i bekendtgørelse om fleksibel efterløn og § 7 c i frikommuneloven.

Kontanthjælpsmodtageres adgang til at udføre frivilligt arbejde er sparsomt reguleret i forhold til dagpengeområdet. I hver enkelt situation vurderer kommunen, hvorvidt den pågældende har adgang til at udføre frivilligt arbejde eller ej. I praksis må det dog forventes, at kommunen lægger sig op af de regler, der gælder på dagpengeområdet.

Den foreslåede ændring i § 7 c om dagpenge- og efterlønsmodtageres ret til at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i deres ydelser, betyder, at der åbnes mulighed for, at dagpenge- og efterlønsmodtagere kan udføre frivillige, ulønnede aktiviteter for offentlige virksomheder i kommunalt regi.

Begrundelsen for forslaget er, at også denne udvidelse af forsøget kan have en positiv, afledt effekt på frikommunernes service over for borgerne.

Med begrebet offentlige kommunale virksomheder menes her f.eks. kommunens plejehjem eller væresteder for socialt udsatte. Det vil sige offentlige kommunale virksomheder, der udfører sociale tjenesteydelser. Ændringen giver ikke adgang til, at dagpenge- og efterlønsmodtagere – uden fradrag i ydelsen – kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde direkte hos andre offentlige virksomheder, som f.eks. DSB eller et hospital.

Med ændringen i frikommunelovens § 7 c, er der ikke i øvrigt tilsigtet ændringer i forsøgets rammer og omfang. Det betyder bl.a., at den frivillige indsats fortsat kan udføres for frivillige foreninger, organisationer og lignende.

Det betyder også, at arbejdsopgaver, som en dagpenge- eller efterlønsmodtager udfører og en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre, fortsat skal medføre fradrag i arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn. Det samme gælder for arbejde, hvor arbejdsindsatsen sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i den konkrete eller i tilsvarende offentlige virksomhed eller i den konkrete eller tilsvarende forening, organisation mv.

Ved vurderingen af, om en arbejdsindsats efter sin art kan udbydes som lønarbejde, har det betydning, om arbejdet i den pågældende offentlige kommunale virksomhed eller forening udføres af lønnede medarbejdere, eller om det normalt er lønnede medarbejdere, der udfører arbejdet i lignende offentlige kommunale virksomheder eller foreninger mv. – det vil sige offentlige kommunale virksomheder eller foreninger mv., der har tilsvarende formål, omfang og organisering. Det kan også have betydning, om der er tale om en arbejdsindsats, der normalt ikke ville blive udført, hvis ikke den frivillige arbejdskraft varetog opgaven.

Det betyder endvidere, at medlemmer af en arbejdsløshedskasse, der modtager arbejdsløshedsdagpenge, og som udfører frivilligt, ulønnet arbejde, skriftligt skal oplyse arbejdsløshedskassen om arbejdets art og varighed, samt hvilken offentlig kommunal virksomhed eller forening mv. arbejdet udføres for. Fradrag i arbejdsløshedsdagpenge skal ske på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres. Tilsvarende gælder for efterlønsmodtagere, jf. § 26 i bekendtgørelse om fleksibel efterløn.

Det frivillige arbejde skal endvidere fortsat foregå i Danmark, og arbejdet skal udføres, uden at medlemmet er underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter.

Hvis arbejdsløshedskassen vurderer, at det frivillige og ulønnede arbejde skal medføre fradrag i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, skal fradraget fortsat ske på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres.

Herudover er et medlem, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde, fortsat forpligtet til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det betyder, at pågældende – i helt samme omfang som andre dagpengemodtagere – skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet i fuldt omfang, herunder aktivt søge arbejde og deltage i samtaler og tilbud.

Medlemmet skal skriftligt oplyse arbejdsløshedskassen om arbejdets art, samt om hvilken offentlig virksomhed eller forening mv. arbejdet udføres for.

Til nr. 5 (frikommunelovens §§ 7 e-f)

Ad § 7 e

Efter gældende regler i §§ 63 og 64 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats udbetales følgende satser, der er afhængige af målgruppe, til arbejdsgiveren:

- 25,69
- 44,98
- 71,67
- 104,09
- 138,53

Ved ansættelse af kontanthjælpsmodtagere hos private arbejdsgivere kan der efter gældende regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 64, stk. 2, alene udbetales et løntilskud til arbejdsgiver på 71,67 kr. pr. time. Satsen gælder i hele ansættelsesperioden. Tilskuddet til offentlige arbejdsgivere er 138,53 kr. pr. time.

Med den foreslåede bestemmelses *stk. 1*, fårfrikommunerne ved fastlæggelsen af størrelsen af løntilskuddet mulighed for at bruge alle 5 satser. Frikommunerne kan herved mere fleksibelt tage hensyn til den lediges kompetencer og derved øge virksomhedernes incitament til at ansætte svage ledige, som ikke har de fornødne kompetencer til at bestride det konkrete job.

Det kan i sådanne tilfælde være hensigtsmæssigt at give et større løntilskud i starten af ansættelsen.

Løntilskuddet kan i henhold til forslaget differentieres, således at det løbende i løbet af ansættelsesperioden nedsættes i takt med, at den ansattes kvalifikationer styrkes.

Ansættelsen skal ske i en privat virksomhed, som med en kommune har indgået aftale om et antal faste pladser til ansættelse af personer med løntilskud. Dette kan ske i form af et virksomhedscenter.

Et virksomhedscenter etableres ved en kontrakt mellem et jobcenter og en virksomhed om mål, antal faste pladser på virksomheden, arbejdsopgaver, mentorfunktion m.v. Virksomheden er ansvarlig for driften, og jobcenteret er ansvarlig for at henvise ledige, følge op og støtte både mentor og den ledige.

Målet med virksomhedscentrene er, at udsatte kontanthjælpsmodtagere, som ikke er i stand til at påtage sig et job, skal have et aktivt tilbud på en rigtig arbejdsplads og dermed være i tæt kontakt med kolleger, der er ansat på ordinære vilkår. Samtidig er der mulighed for at give anden understøttende indsats.

De faste pladser gør samarbejdet mellem jobcenter og virksomheder mere smidigt, og flere pladser på samme virksomhed gør det lettere at bevare en tættere kontakt mellem jobcenter og virksomhed.

Efter det foreslåede *stk. 2* administreres og finansieres løntilskuddet i henhold til *stk. 1* fuldt ud af frikommunen, dvs. at frikommunerne selv afholder den fulde merudgift i anledning af fravigelsen af § 64, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Frikommunernes merudgifter kan ikke anmeldes til statslig refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil som led i forsøget oprette en særlig konto i den autoriserede kontoplan, hvorpå udgiften til løntilskuddet, som den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, skal konteres. Den autoriserede kontoplan er en del af det såkaldte budget- og regnskabssystem for kommuner, der er optaget som bilag til bekendtgørelse nr. 1463 af 21. december 2012 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Kontoplanen skal bl.a. anvendes ved indberetning af bud-

getter og regnskaber. Kontoplanen udgør det grundlæggende registrerings- og informationssystem om kommunernes økonomiske forhold.

Ved optagelsen i budget- og regnskabssystem for kommuner vil kontoen dermed blive omfattet af de øvrige regler vedrørende kommunernes regnskab mv., som er fastsat i budget- og regnskabssystem for kommuner. Området vil endvidere være omfattet af den kommunale revision, jf. her bl.a. § 42 i lov om kommunernes styrelse.

Arbejdsgiveren vil fortsat være omfattet af kommissionens forordning nr. 800/2008 af 6. august 2008 om visse former for støttes forenelighed med fællesmarkedet i henhold til traktatens artikel 87 og 88 (Gruffefritagelsesforordningen) og støtteintensiteten må derfor ikke for hele ansættelsesperioden overstige 50 pct. af lønomkostningerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilsigtet ændringer i brugen af tilbud om ansættelse med løntilskud.

Ad § 7 f

Efter gældende regler i lov om seniorjob har et ledigt medlem af en a-kasse, hvis dagpengeperiode udløber tidligst fem år før efterlønsalderen, ret til seniorjob. Det er en betingelse, at personen ved fortsat medlemskab af en a-kasse og indbetaling af efterlønsbidrag vil kunne opfylde anciennitetskravet for ret til efterløn ved efterlønsalderen.

Personens bopælskommune har pligt til at oprette et seniorjob i kommunen, hvis personen anmoder om seniorjob tidligst tre måneder før og senest to måneder efter ophøret af retten til dagpenge.

Ansættelse af personer i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af ansatte i den kommunale virksomhed. Ved nettoudvidelse forstås merbeskæftigelse i forhold til antallet af den normale beskæftigelse i den kommunale virksomhed. Betingelsen om merbeskæftigelse påses af den kommunale ansættelsesmyndighed og de ansatte i fællesskab.

Kommunen får et årligt tilskud fra staten på 132.018 kr. (2013-niveau) pr. helårsstilling i seniorjob.

Efter de foreslåede *stk. 1 og 2* kan kommunalbestyrelsen i en frikommune træffe beslutning om at fravige kravet om, at der alene kan oprettes seniorjob i kommunen, således at personer med bopæl i kommunen, der opfylder betingelserne i § 1 i lov om seniorjob, kan tilbydes seniorjob i en privat virksomhed. Det er ikke en betingelse for ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed, at virksomheden er beliggende i frikommunen.

Forslaget medvirker til at øge de indholds- og branchemæssige muligheder for seniorjob samt til at øge mulighederne for at matche de seniorjobberettigedes kvalifikationer og interesser med jobmulighederne.

Det er frivilligt for en privat virksomhed, om virksomheden vil oprette et seniorjob, eller om virksomheden vil ansætte en person i seniorjob, som kommunen har henvist til virksomheden.

Det er endvidere frivilligt for personen, om personen vil ansættes i en privat virksomhed. Det har således ikke konsekvenser for personens ret til seniorjob, hvis personen afslår et tilbud om seniorjob i en privat virksomhed.

Bestemmelserne i lov om seniorjob finder i øvrigt anvendelse under ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed. Det betyder bl.a., at ansættelse af en person i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte i virksomheden. Løn- og arbejds-

vilkårene i seniorjobbet skal være på overenskomstmæssige vilkår eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Frikommunen påser, at betingelserne i lov om seniorjob er opfyldt.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at en privat virksomhed, som ansætter en person i et seniorjob, modtager et tilskud, der ydes efter § 15 i lov om seniorjob. Kommunen får et årligt tilskud fra staten på 132.018 kr. (2013-niveau) pr. helårsstilling i seniorjob, jf. § 15, stk. 1, i lov om seniorjob. Tilskuddet nedsættes forholdsmæssigt ved ansættelse, der varer mindre end et år, eller ved ansættelse på mindre end fuld tid.

Ved ansættelse af en person i seniorjob i en privat virksomhed modtager virksomheden det tilskud, der ydes efter § 15 i lov om seniorjob. Tilskuddet udbetales af kommunen til virksomheden.

Tilskuddet må som efter de gældende regler ikke være konkurrenceforvridende. Det indebærer bl.a., at kommunen ikke må forbeholde tilskuddet til bestemte virksomheder. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 11 a.

Efter de gældende regler har en person, som er ansat i seniorjob i en privat virksomhed, og som flytter til en anden kommune, der ikke er en frikommune, ikke ret til at fortsætte i seniorjobbet.

Af hensyn til virksomheden og den ansatte i seniorjobbet foreslås det derfor i *stk. 4*, at en ansat i seniorjob i en privat virksomhed, som flytter fra en frikommune til en kommune, der ikke er frikommune, har ret til at fortsætte ansættelsen i seniorjob i den private virksomhed. I den forbindelse bevarer frikommunen, som personen er flyttet fra, det administrative ansvar for seniorjobbet og udbetaler tilskuddet til virksomheden.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Til nr. 6 (frikommunelovens §§9 d-e)

Ad § 9 d

Det er forudsat i folkeskoleloven, at undervisningssproget i folkeskolen er dansk. Af formålsparagraffen og forarbejderne fremgår det, at folkeskolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og historie. I dagstilbudsloven findes en bestemmelse, som svarer til den tidligere § 4 a i folkeskoleloven, hvoraf det fremgik, at der skulle tilbydes tosprogede børn, der endnu ikke havde påbegyndt skolegangen, støtte til fremme af den sproglige udvikling med henblik på tilegnelse af dansk, hvis de efter en sagkyndig vurdering havde behov herfor. Det tilføjes, at det i friskolelovens § 2, stk. 3, udtrykkeligt er fastsat, at undervisningssproget i de frie grundskoler er dansk.

Samlet set må der derfor ikke gennemføres undervisning på f.eks. engelsk frem for dansk i en væsentlig del af undervisningstiden. I et vist omfang kan der undervises på engelsk, herunder i forbindelse med tværgående samarbejde mellem fagene, forudsat at undervisningssproget som hovedregel er dansk.

Efter folkeskolelovens § 55, stk. 1, kan børne- og undervisningsministeren for bl.a. at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde fravige lovens bestemmelser bortset fra kapitel 1 (formålsparagraffen) og kapitel 4 (lærerkvalifikationer). Der er ikke hjemmel til at godkende forsøg, der grundlæggende ændrer ved et fundamentalt aspekt ved folkeskolen som undervisningssproget.

En udvidelse af rammerne for forsøg med undervisning på engelsk, ville ikke være i overensstemmelse med kravet om, at der ikke i en væsentlig del af undervisningstiden må gennemføres undervisning på engelsk frem for dansk. Det er derfor nødvendigt med en særlig hjemmel for at gennemføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 9 d.

Med den foreslåede bestemmelses *stk. 1* gives en kommunalbestyrelse i en frikommune mulighed for at godkende forsøg, hvor undervisningen på en folkeskole på alle klassetrin, herunder i børnehaveklassen, kan gives på engelsk, bortset fra i faget dansk, hvor undervisnings sproget er dansk.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at undervisningen i andre fag end dansk kan gives på engelsk, hvis undervisningen i alle fag følger folkeskolelovgivningens krav, herunder de faglige mål, hvis eleverne undervises på dansk i et sådant omfang, at de kan aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk, og hvis lærerne behersker engelsk på mindst linjefagsniveau.

Det foreslås bortset herfra, at folkeskolelovgivningen gælder fuldt ud for sådanne forsøg.

Det foreslås i *stk. 3*, at eleverne på en skole, hvor kommunalbestyrelsen har godkendt forsøg med undervisning på engelsk, skal have mulighed for at vælge folkeskolens almindelige, dansksprogede undervisningstilbud på skolen. Kravet foreslås indsat for at sikre, at kommunen også over for de forældre og elever, der ikke har interesse i at følge folkeskolens undervisning på engelsk, lever op sin forpligtelse efter folkeskolelovens § 2 til at sikre alle børn i kommunen ret til vederlagsfri undervisning i folkeskolen.

Der foreslås ikke fastsat særlige regler om uddannelseskvalifikationer til de lærere, der forestår undervisningen i forsøg med undervisning på engelsk ud over kravet om, at de skal beherske engelsk på mindst linjefagsniveau.

Der henvises i stedet til de gældende kvalifikationskrav til underviserne i folkeskolen, jf. folkeskolelovens kapitel 4, §§ 28-30, samt til muligheden for at børne- og undervisningsministeren efter frikommunelovens § 8 kan godkende frikommuneforsøg med at lade andre fagpersoner end læreruddannede undervise i folkeskolen i videre omfang, end folkeskolelovens kapitel giver mulighed for.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at de lærere, som underviser i sådanne forsøg, har tilstrækkelige uddannelsesmæssige og personlige (sprogliche) kompetencer til at kunne varetage undervisningen på engelsk som undervisningssprog.

Ad § 9 e

Lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge (dagtilbudsloven) indeholder ikke hjemmel til, at kommunen kan tilbyde tilkøbsydelse, som ligger ud over de ydelser, som kommunen har fastsat som serviceniveau.

Efter de gældende regler i dagtilbudslovens §§ 31-33 udgør kommunens tilskud mindst 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af den budgetterede bruttodriftsudgift for en plads i et dagtilbud.

Ved optagelse i kommunale, selvejende eller udliciterede daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, skal kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling fastsættes på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for den enkelte daginstitution eller på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter for dagtilbud af samme type i kommunen. Tilskud og forældrenes egenbetaling fastsættes på grundlag af daginstitutionernes vedtagne budgetter. Derudover er der særskilte regler om betaling for et sundt frokostmåltid og forældrearrangerede frokost-/madordning.

Dagtilbudslovens regler om kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling gør dermed udtømmende op med, hvilke tilskud kommunen kan give til daginstitutioner, og hvad forældrene må betale for en plads i en daginstitution.

Daginstitutioner kan med kommunalbestyrelsens godkendelse drives af private leverandører som privatinstitution, jf. dagtilbudslovens § 19, stk. 5. Privatinstitutioner er ikke omfattet af betalingsreglerne i dagtilbudslovens §§ 31-33. Privatinstitutioner er dermed ikke bundet af et loft for forældrebetalingen og kan selv fastsætte forældrebetalingen (taksten).

Den foreslåede bestemmelse giver børne- og undervisningsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen kan tilbyde forældre med børn i en daginstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4 en tilkøbsydelse, som disse forældre mod betaling kan vælge at gøre brug af. Forsøget kan ændre forældrenes egenbetaling for en plads i daginstitutionen fra højst 25 pct. til 100 pct. for ophold i daginstitutionen i et nærmere afgrænset tidsrum, som ligger ud over den almindelige åbningstid i den enkelte daginstitution. Kommunalbestyrelsen kan vælge at gennemføre forsøg i enkelte eller alle daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, i kommunen.

En tilkøbsydelse kan enten bestå i en tillægsydelse eller en merkøbsydelse. Den tilkøbsydelse, en frikommune efter godkendelse kan tilbyde i form af ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid mod 100 procent forældrebetaling, er en merkøbsydelse. Merkøb omfatter køb af mere af den dagtilbudsydelse, som kommunen har valgt som serviceniveau. Der er således tale om en ydelse, som ligger ud over de ydelser, som kommunen har fastsat som serviceniveau.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at der som led i frikommuneforsøget også vil blive givet administrativ godkendelse til et forsøg, der under visse forudsætninger giver mulighed for at inddrage frivillige i forældrearrangeret pasning i kommunens lokaler uden for institutionens almindelige åbningstid. Kommunalbestyrelserne i frikommunerne kan ansøge Ministeriet for Børn og Undervisning herom.

Ved "ophold i daginstitutionen" forstås ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid.

Ved begrebet "den almindelige åbningstid" forstås den åbningstid, som kommunalbestyrelsen har fastsat som deres serviceniveau i den enkelte daginstitution, og hvor forældrenes betaling er reguleret af de almindelige betalingsregler i dagtilbudsloven mv.

Der foreslås en tidsbegrænsning for ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid på henholdsvis maksimalt 30 minutter før og 30 minutter efter den almindelige åbningstid i den enkelte daginstitution.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen ved gennemførelse af forsøg efter *stk. 1* skal opfylde betingelserne i *stk. 3-8*.

Formålet med betingelserne er at give mulighed for en fravigelse af loftet for forældrenes egenbetaling på 25 pct. af den budgetterede bruttodriftsudgift for en plads i en daginstitution som fastsat i dagtilbudsloven for ophold i daginstitutionen i et afgrænset tidsrum ud over den almindelige åbningstid. Forslaget ændrer ikke ved kommunens forpligtelse til at stille dagtilbud til rådighed, samt at det er kommunens ansvar at sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i dagtilbud, således at antallet af pladser matcher efterspørgslen i kommunen.

Det foreslås i *stk. 3*, at ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1*, bortset fra reglerne om forældrebetaling, omfattes af samme regler som i øvrigt gælder for daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4. Godkendelsen til at gennemføre forsøg giver dermed ikke mulighed for at fravige de øvrige krav til indhold, ansvar, tilsyn mv., der er gældende for daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4. Ud over de fastsatte krav til daginstitutioner efter dagtilbudsloven skal der fortsat tages højde for anden relevant lovgivning, herunder f.eks. fødevarelovgivningen, lov om børneattester mv.

Det foreslås i *stk. 4*, at længden af den almindelige åbningstid i daginstitutionen efter *stk. 1* opgøres som den samlede ugentlige åbningstid i daginstitutionen opgjort i timeantal pr. 1. januar 2013. Denne længde skal fastholdes i den enkelte daginstitution som minimum under hele forsøgsperioden. Formålet med betingelsen er at sikre, at der er tale om en udvidet åbningstid i forhold til det kommunalt fastsatte serviceniveau. Samtidig giver forslaget en fleksibilitet for den enkelte daginstitution ift. placeringen af den ugentlige almindelige åbningstid.

Ved etableringen af nye daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, hvor der iværksættes forsøg med ophold ud over den almindelige åbningstid, opgøres den almindelige åbningstid som minimum som den gennemsnitlige ugentlige åbningstid i kommunens daginstitutioner, jf. § 19, stk. 2-4, opgjort pr. 1. januar 2013.

Det foreslås i *stk. 5*, at de(n) enkelte forælder/forældre med børn i en daginstitution beslutter, om de vil benytte sig af ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1*. Forældrenes betaling for ophold ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1*, som opgjort efter *stk. 6*, afholdes af de forældre, som benytter sig af tilbuddet.

Det foreslås i *stk. 6*, at forældrenes betaling på 100 pct. af bruttodriftsudgifterne for ophold ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1* fastsættes på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for driften af ophold i den enkelte daginstitution ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1*. Grundlaget for beregningen af forældrenes betaling på 100 pct. er således den enkelte daginstitutionens budgetterede bruttodriftsudgifter eksklusiv udgiften til et sundt frokostmåltid, ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse for driften af ophold i daginstitutionen i det tidsrum som anført i *stk. 1, 2. pkt.*

Bruttodriftsudgiften, der ligger til grund for forældrenes egenbetaling, opgøres eksklusiv udgifter til administration og tilsyn, jf. dagtilbudslovens § 98.

Ved vurderingen af, om en udgift kan indgå i grundlaget for beregning af forældrenes betaling, henvises til bemærkningerne til dagtilbudslovens § 32 som anført i § 1, nr. 6, i lovforslag nr. L212 fremsat den 23. april 2010 (fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.).

Baggrunden for beregningsgrundlaget af forældrenes betaling for ophold ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1* er, at ordningen hverken direkte eller indirekte tilsigter et overskud.

Opkrævning af forældrenes betaling for ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1* kan ske i forbindelse med opkrævning af den almindelige betaling for pladsen til daginstitutionen herunder på samme opkrævning, som kommunen opkræver betaling for pladsen og et eventuelt frokostmåltid. De enkelte udgifter skal dog opgøres og fremgå særskilt, så forældrene kan adskille udgiften til pladsen, udgiften til frokost og udgiften til ophold i daginstitutionen uden for den almindelige åbningstid efter *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 7*, at ophold i daginstitutionen ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1* er omfattet af de almindelige regler om fripladstilskud og søskendetilskud. Det betyder, at kommunalbestyrelsens skal give et søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til ophold ud over den almindelige åbningstid efter *stk. 1* til forældre, som er berettiget til disse tilskud efter reglerne i dagtilbudslovens § 43 for ophold i daginstitutionen inden for den almindelige åbningstid.

Det foreslås i *stk. 8*, at i det omfang kommunalbestyrelsen efter forudgående godkendelse fra børne- og undervisningsministeren beslutter at iværksætte forsøg i kommunen efter *stk. 1*, skal kommunalbestyrelsen tillige give forældre med børn i en privatinstitution, som tilbyder ophold i privatinstitutionen ud over den gennemsnitlige alminde-

lige åbningstid i daginstitutioner efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, jf. stk. 4, 3. pkt., et ekstra søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til ophold i en privatinstitution. Det er en forudsætning for det ekstra tilskud, at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at give et søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud efter dagtilbudslovens § 43, stk. 1, nr. 1-4, til nedsættelse af forældrenes egenbetaling til en plads i en privatinstitution efter dagtilbudslovens § 19, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 9*, at børne- og undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte reglerne om fripladstilskud og søskendetilskud, jf. stk. 7 og stk. 8, i en bekendtgørelse, som udstedes af børne- og undervisningsministeren.

Til nr. 7(frikommunelovens §§ 11 a-c)

Ad § 11 a

Etablering af internetadgang er ikke kommunal forsyningsvirksomhed, og kommuner kan derfor ikke selv etablere internetadgang, med mindre det sker til kommunens eget brug af internetadgang. Dette følger af de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* har til hensigt at gøre kommunen mere turistvenlig ved at give turister og besøgende en let adgang til internettet. Bestemmelsen retter sig derfor primært mod turister, men alle, der færdes i områder med den etablerede trådløse internetadgang, vil kunne få gavn af internetadgangen. Bestemmelsen giver ikke kommunerne mulighed for at etablere internetadgang i hele kommunen, men på udvalgte steder af relevans for turister og andre besøgende. Det kan eksempelvis være på turistinformation, turistattraktioner og i byparker.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen kan etablere trådløs internetadgang på udvalgte steder i kommunen.

Internetadgangen stilles til rådighed gratis eller mod en begrænset brugerbetaling, og kommunen opnår dermed ikke en økonomisk fortjeneste på ydelsen.

Det følger af konkurrencelovens § 11 a, at støtte ydet ved hjælp af offentlige midler til fordel for bestemte typer virksomheder, som direkte eller indirekte har til formål eller følge at forvride konkurrencen, kan påbydes ophørt eller tilbagebetalt, medmindre støtten er lovlig i henhold til offentlig regulering. Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren hjemmel til at godkende frikommuneforsøg, der potentielt kunne have konkurrenceforvridende effekt.

Konkurrenceforvridende effekter skal begrænses mest muligt efter den foreslåede bestemmelses *stk. 2*. Det betyder bl.a., at et kommunalt tilbud om internetadgang ikke må etableres på et sted, hvor det vil være i direkte konkurrence med et eksisterende eller konkret planlagt kommercielt udbud af lignende tjenester, f.eks. reklamefinansieret gratis internetadgang. Afgrænsningen af, hvad der er konkurrenceforvridende effekter, vil bero på en konkret vurdering. Eksempelvis vil dækning på stedet med mobilt bredbånd, som udbydes som en del af et landsdækkende mobiltelefoninettet, ikke være at anse som direkte konkurrence i denne sammenhæng.

Kommunalbestyrelsen kan være forpligtet til logning af trafikken. Det vil være tilfældet, hvis udbuddet sker på kommercielt grundlag.

Ad § 11 b

Kommunerne kan med hjemmel i lov om erhvervsfremme § 13, stk. 1, nr. 3, iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter bl.a. inden for etablering og udvikling af nye virksomheder.

Efter lov om erhvervsfremme § 13, stk. 2, 1. pkt., jf. § 9, stk. 4 og 6, skal de erhvervsudviklingsaktiviteter, som kommunerne iværksætter, være til gavn for en åben kreds af erhvervslivet, og de må ikke virke konkurrenceforvridende i forhold til det private erhvervsliv, herunder må der ikke ydes direkte finansiel støtte til enkelte erhvervs virksomheder. Formålet med bestemmelserne er, at kommunerne ikke må iværksætte erhvervsudviklingsaktiviteter, der konkurrerer med private erhvervsdrivende.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren mulighed for at godkende forsøgefter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter frikommunerne gives adgang til bl.a. at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere i en afgrænset periode.

Med den foreslåede bestemmelse er det muligt at undersøge, om det vil skabe bedre rammebetingelser for iværksættere og understøtte et attraktivt iværksættermiljø samt give flere arbejdspladser og tilflyttere, såfremt frikommunerne har mulighed for at stille lokaler gratis til rådighed for iværksættere i en afgrænset periode.

Den foreslåede bestemmelse giver erhvervs- og vækstministeren hjemmel til at godkende frikommuneforsøg, der potentielt kunne have konkurrenceforvridende effekt, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets § 11 a.

Ad § 11 c

Det fremgår af § 56 i lov om betalingstjenester og elektroniske penge, at en betalingsmodtager er forpligtet til at modtage kontant betaling, hvis betalingsmodtageren modtager betalingsinstrumenter. Af § 8, 2. afsnit i lov om Danmarks Nationalbank fremgår det, at "De af Banken udstedte Pengesedler er lovligt Betalingsmiddel Mand og Mand imellem samt ved Ind- og Udbetalinger, der foregår ved offentlige Kasser." Ifølge møntlovens § 4, stk. 1, er mønter lovlige betalingsmidler, medmindre de er blevet indkaldt og ugyldiggjort.

Det er således et helt grundlæggende princip, at kontanter er lovlige betalingsmidler, og at borgere samt virksomheder har ret til at betale med kontanter. Der stilles derfor også efter gældende regler meget klare krav til betalingsmodtagere om at tillade kontantbetaling.

Kommuner er i dag i lighed med private erhvervsdrivende som følge af bestemmelserne i lov om Danmarks Nationalbank, lov om betalingstjenester og elektroniske penge samt møntloven, forpligtigede til at modtage kontant betaling fra borgerne i forbindelse med f.eks. udstedelse af kørekort og pas i borgerservice. Der kan imidlertid opleves at være en ikke ubetydelig administrativ byrde forbundet med denne forpligtelse. En fravigelse af bestemmelserne vil derfor kunne medvirke til at spare administrative ressourcer i en frikommune, der kan anvendes på mere offentlig service, samt medvirke til at sikre et tryggere arbejdsmiljø for medarbejdere i borgerservicecentret, der ellers skal omgås kontanter, hvilket medfører en risiko for røveri. Det er særligt i de kommuner, hvor der håndteres indbetalinger for et anseligt beløb hver dag.

Samtidig følger det af en opgørelse fra Nationalbanken, at en kontantbetaling samlet set koster lidt over 7 kr. pr. betaling, mens betalinger med dankort kun koster ca. 3 kr. pr. betaling.

I lyset heraf og at den generelle udvikling i samfundet i øvrigt går i retning af, at flere og flere danskere får et betalingskort eller gør brug af andre betalingsinstrumenter end kontanter, giver den foreslåede bestemmelse erhvervs- og vækstministeren mulighed for under visse nærmere fastsatte betingelser at godkende forsøgefter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter borgerservice i disse kommuner får mulighed for at nægte at modtage kontantbetaling fra borgere.

På den baggrund giver den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* erhvervs- og vækstministeren mulighed for i konkrete tilfælde at fravige § 56 i lov om betalingstjenester og

elektroniske penge, § 8, 2. afsnit, i lov om Danmarks Nationalbank og § 4, stk. 1, i møntloven i forbindelse med modtagelse af betaling i borgerservice, som led i frikommuneforsøget.

En frikommune, der benytter sig af denne mulighed, vil derfor kunne stille krav om, at borgerne betaler med betalingsinstrumenter, som f.eks. dankort eller andet betalingskort, overførsel til kommunen via posthus, bank eller netbank eller betaling ved brug af girokort, i forbindelse med udstedelse af f.eks. kørekort og pas.

Det skal imidlertid bemærkes, at der i dag er ca. 6 pct. af befolkningen (260.000 borgere), der ikke har, eller kan få, et betalingskort. Samtidig følger det af gældende ret (god skik for finansielle virksomheder), at privatkunders ret til en almindelig indlånskonto ikke omfatter krav på f.eks. adgang til netbank. For mange borgere opfattes kontanter derfor i dag som det eneste reelle alternativ til brug af bankoverførsel eller betaling af girokort, der er forbundet med ekstraudgifter for borgerne.

På den baggrund er der i den foreslåede bestemmelses *stk. 2* fastsat en betingelse om, at for at få godkendelse til at fravige de nævnte bestemmelser, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen stille alternative betalingsmuligheder til rådighed for borgere, der ikke har adgang til et betalingsinstrument. Disse alternativer må ikke påføre borgerne væsentlige meromkostninger, hvilket både dækker borgernes direkte ekstraomkostninger, der måtte være forbundet med ikke længere at kunne betale kontant, og eventuelle indirekte omkostninger i form af f.eks. penge til transport, væsentlig ekstra transporttid eller ekstra administrative byrder. Der er intet til hinder for, at kommunerne kan overveje at gå ind og dække en merudgift for borgeren, f.eks. ved betaling med girokort. De alternative betalingsmuligheder skal desuden være tilgængelige for alle borgere uden et betalingsinstrument. I det omfang en frikommune henviser til brug af netbank, vil det være en forudsætning, at frikommunen samtidig giver borgerne mulighed for vejledning til betaling via netbank, såfremt der er behov herfor. Vejledning kan f.eks. gives i borgerservice eller på bibliotekerne.

I forbindelse med indgivelse af en ansøgning til erhvervs- og vækstministeren, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen således bl.a. beskrive hvilke alternative betalingsmuligheder, der vil blive stillet til rådighed for borgere uden adgang til et betalingsinstrument, ligesom kommunalbestyrelsen skal beskrive de omkostninger, der vil blive pålagt borgere, der benytter de alternative betalingsmuligheder samt begrunde, hvorfor disse meromkostninger har et uvæsentligt omfang. Der vil i den forbindelse blive lagt vægt på, at borgerne ikke ved anvendelsen af alternative betalingsmuligheder bliver pålagt væsentlige merudgifter.

Til nr. 8 (frikommunelovens § 12 a)

Formålet med den foreslåede lovændring er i de enkelte frikommuner at indføre obligatorisk digital selvbetjening hurtigere og på flere områder, end der indgår i regeringens generelle indfasningsplan (bølgeplan) for området.

Lovforslaget er et led i realiseringen af regeringens målsætning om, at al kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, hvilket fremgår af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" (oktober 2011).

Dette indebærer, at papirblanketter og brevpost udfases frem mod 2015.

Det er målet, at offentlige myndigheder i 2015 modtager mindst 80 pct. af alle ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgerne digitalt. Det vurderes, at det ikke vil være praktisk gennemførligt med 100 pct. Der skal tages hensyn til borgere, der f.eks. ikke har mulighed for at tilegne sig it-kompetencer samt borgere med særlige behov, herunder hensynet til ældre, handicappede, demente, socialt udsatte, udenlandske borgere i Danmark og personer med bopæl i udlandet. Der skal endvidere tages hensyn til de borgere, der ikke kan anvende de digitale selvbetjeningsløsninger,

eksempelvis fordi de ikke kan få en digital signatur. Der vil endvidere være områder eller dele af områder, hvor det ikke giver mening at digitalisere.

Det er hensigten, at det for borgerne frem mod 2015 bliver obligatorisk at bruge digitale selvbetjeningsløsninger i den skriftlige kommunikation med de offentlige myndigheder i forbindelse med ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. Digital selvbetjening bliver således den primære kommunikationskanal.

Målet er at effektivisere den offentlige sektor ved at sikre en bedre ressourceudnyttelse samtidig med, at borgerne oplever en bedre service.

Det er afgørende, at der er god hjælp at hente for de borgere, der ikke kan bruge de digitale løsninger eller på anden vis har brug for støtte.

Det skal være muligt i særlige tilfælde at tage højde for visse personer eller situationer og sikre, at disse betjenes på anden vis end ved digital selvbetjening. Herved sikres det, at alle borgere, også de der ikke må forventes at kunne benytte digitale selvbetjeningsløsninger, fortsat kan komme i kontakt med de offentlige myndigheder. Det er kommunen, der, under hensynstagen til den enkelte borgers behov, anviser, hvilken kommunikationskanal borgere, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende. Disse borgere får dermed samme muligheder for at blive betjent som de borgere, der selv eller ved hjælp er i stand til at anvende de digitale løsninger.

Realiseringen af målsætningen om, at ansøgninger, anmeldelser og indberetninger mv. fra borgere til det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, forudsættes at ske i årlige bølger (bølge 1-4), hvor flere og flere områder gøres obligatorisk digitale. På den måde sikres det bl.a., at de områder, hvor borgerne er mest it-parate, og hvor der findes den største modenhed af it-løsninger og modenhed hos myndighederne, først overgår til obligatorisk selvbetjening.

Formålet med frikommuneforsøget er således, at sikre en hurtigere og mere omfattende indførelse af det digitale krav end tilfældet er efter regeringens bølgeplan.

Den enkelte frikommune kansåledes indføre obligatorisk digital selvbetjening på områder, der først gøres obligatorisk digital fra 1. december 2013 og frem til og med 2015, hvilket er planen for indfasningen af områder omfattet af bølge 2 til 4.

Den enkelte frikommune kan endvidere indføre obligatorisk digital selvbetjening på områder, der ikke er eller ikke forventes at blive en del af regeringens bølgeplan.

For at kunne pålægge borgerne pligt til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgninger, anmeldelser, indberetninger mv. til kommunen, skal dette være hjemlet i lov.

Der eksisterer ikke en særlov om obligatorisk digital selvbetjening. Obligatorisk digital selvbetjening er, som nævnt, indført på enkeltområder ved en ændring af de særlove, der er på det enkelte ministerområde vedrørende ansøgning, anmeldelse, indberetning mv. på de konkrete serviceområder.

Det foreslås derfor i bestemmelsens *stk. 1*, at der gives hjemmel til, at samtlige ministre på deres område, kan give frikommunerne lov til at indføre krav om digital selvbetjening på serviceområderne i særlovene på deres område.

Lovforslaget lægger sig op ad det koncept og den fremgangsmåde, der blev vedtaget med lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud mv. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere for så vidt angår anmeldelse af flytning, ansøgning om plads i dagtilbud, indskrivning i folkeskolen og skolefritidsordning samt ansøgning om sundhedskort og EU-sygesikringskort).

Der henvises til de almindelige bemærkninger i L 159 vedrørende lov nr. 558 af 18. juni 2012. Særligt afsnit 3 til og med afsnit 4.3, der bl.a. andet indeholder beskrivelse af Forholdet til anden relevant lovgivning, Grundlæggende forvaltningsretlige principper, Persondatabeskyttelse, Lovforslagets udformning, Generelt for obligatorisk digital selvbetjening, Information, Hjælp og vejledning, Særlige forhold, Identifikation af borgeren, Infrastruktur og tekniske løsninger og Hvornår en digital meddelelse anses for at være kommet frem.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen i en frikommune efter ansøgning til vedkommende minister kan indføre krav om, at borgeren skal ansøge, anmelde, indberette mv. ved digital selvbetjening. Det er den enkelte frikommune, der udvælger, hvilke serviceområder, hvorpå der indføres formkrav om digital ansøgning. De udvalgte områder, skal forinden godkendes af den relevante minister, der har ressortansvaret for loven på området.

Det er den enkelte kommune, der er ansvarlig for at stille en brugervenlig, sikker og tilgængelig selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 2* giver mulighed for, at kommunalbestyrelsen i en frikommune kan indføre krav om, at borgeren skal ansøge, anmelde, indberette mv. ved digital selvbetjening. Det er den enkelte frikommune, der udvælger, hvilke serviceområder, hvorpå der indføres formkrav om digital ansøgning. De udvalgte områder, skal forinden godkendes af den relevante minister, der har ressortansvaret for loven på området.

Det er den enkelte kommune, der er ansvarlig for at stille en brugervenlig, sikker og tilgængelig selvbetjeningsløsning til rådighed for borgerne.

Det foreslås i *stk. 3*, at det som altovervejende hovedregel bliver obligatorisk at benytte de digitale selvbetjeningsløsninger på de udvalgte områder. Konsekvensen af, at en ansøgning, anmeldelse eller indberetning mv. ikke indgives digitalt, er, at kommunen vil afvise ansøgningen, anmeldelsen, indberetningen mv. efter behørig vejledning.

Det foreslås, at hvor særlige forhold gør sig gældende, vil borgeren dog kunne ansøge, anmelde, indberette mv. på anden måde end digitalt. Særlige forhold kan eksempelvis være et særligt handicap, manglende it-kompetencer, sprogvanskeligheder, socialt udsatte mv., som af denne grund ikke kan benytte den digitale selvbetjeningsløsning. Det er kommunen, der konkret vurderer, hvorvidt der foreligger særlige forhold, der gør, at en borger ikke kan ansøge mv. digitalt.

Samtidig foreslås det, at det er den offentlige myndighed, herunder kommunen, der beslutter, hvilken alternativ kommunikationskanal en borger, der ikke ansøger digitalt, vil skulle anvende.

Det foreslås i *stk. 4*, at kommunen helt ekstraordinært kan vælge at acceptere en ikke-digital ansøgning, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare økonomiske fordele ved at modtage ansøgningen på anden måde end digitalt.

Lovforslaget ændrer ikke på, borgernes rettigheder efter anden lovgivning, eksempelvis på ret til ydelser efter serviceloven. Det er alene måden, hvorpå borgeren skal ansøge, anmelde, indberette mv., der slås fast.

Personer, der ikke kan få den fællesoffentlige digitale signatur NemID, skal tilbydes at ansøge på en anden måde end digitalt i de tilfælde, hvor selvbetjeningsløsningen kræver anvendelse af en digital signatur.

Det slås efter *stk. 5* fast, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for kommunalbestyrelsen.

For at sikre, at erfaringerne fra frikommuneforsøget på digital selvbetjening kan indgå i regeringens videre arbejde med indfasning af bølgeplanen, foreslås det, at Økonomi- og Indenrigsministeriet løbende indsamler oplysninger om, hvilke områder kommunerne har digitaliseret, og afrapporterer erfaringer fra frikommunerne til Finansministeriet ved Digitaliseringsstyrelsen.

Til nr. 9 (frikommunelovens §23 a)

Efter gældende regler i § 3 inaturbeskyttelsesloven om beskyttede naturtyper gælder forbud mod tilstandsændringer.

Naturpleje af § 3 arealer, der indebærer en tilstandsændring forudsætter, at kommunen dispenserer fra lovens forbud. Kommunens afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Kravet om dispensation gælder også, selvom kommunen i en plejeplan eller lignende allerede har vurderet og beskrevet, hvilken plejeindsats kommunen vil udføre.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver miljøministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter frikommunen kan undtages fra kravet om at træffe afgørelse om dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven. Undtagelsen vedrører udførelse af vedligeholdelses- og plejearbejder, der vil indebære tilstandsændringer, når det er nærmere beskrevet i en af kommunen udarbejdet pleje- og udviklingsplan vedrørende et af kommunen ejet naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der vil herved opnås en enklere og mindre ressourcekrævende myndighedsbehandling, da den samme sag kun behandles en gang.

Da der ikke er adgang til at påklage pleje- og udviklingsplaner, har den foreslåede bestemmelse den konsekvens, at organisationer og landsdækkende og lokale foreninger, der er klageberettigede i forhold til sager om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, mister denne klageadgang.

Efter naturbeskyttelsesloven skal kommunerne udarbejde plejeplaner for private fredede arealer, når dette tjener til opnåelse af formålet med fredningen og ikke strider mod fredningsbestemmelserne. Kommunerne har ikke i øvrigt pligt til at udarbejde plejeplaner for pleje og udvikling af naturarealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, bortset fra arealer beliggende indenfor et Natura 2000 område.

Der findes ikke regler i naturbeskyttelsesloven om fremgangsmåde og klagemulighed mv., for pleje- og udviklingsplaner, som en kommune har valgt at udarbejde på eget initiativ.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan miljøministeren i forbindelse med godkendelsen af frikommuneforsøg stille krav til pleje- og udviklingsplanerne således, at planernes indhold vedrørende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil svare til indholdet af en konkret afgørelse om dispensation fra § 3 med de vilkår, der fastsættes i forbindelse hermed, herunder f.eks. krav til plejemetoder og til årstiden for udførelse af naturpleje samt hyppigheden af den planlagte naturpleje.

Miljøministeren kan endvidere fastsætte krav til tilblivelsesprocessen, herunder f.eks. krav om inddragelse ved høring af de personer og organisationer m.v., der ville have været klageberettigede i forhold til en sag om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3. Herved sikres, at naturområdet beskyttes og udvikles i overensstemmelse med lovens og bestemmelsens formål.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene naturområder, der ejes af kommunen.

Den foreslåede adgang til at fravige kravet om en konkret afgørelse om dispensation gælder ikke naturområder, der er beliggende inden for et Natura 2000-område, jf. det foreslåede *stk. 3*, da pleje- og udviklingsplanerne ikke erstatter den screening og konsekvensvurdering, der kræves efter habitatdirektivet.

Forsøget vil omfatte pleje, der udføres i forsøgsperioden, jf. lovens § 1.

Til nr. 10 (frikommunelovens §§24 c-e)

Ad § 24 c

Efter § 161 i almenboligloven kan kommunalbestyrelsen beslutte, at bl.a. lokaler til brug for sociale tilbud efter serviceloven kan tilvejebringes ved overenskomst med almene boligorganisationer. Herunder hører botilbud efter § 107 i serviceloven, hvorefter kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige problemer har behov for det. Sådanne lokaler kaldes kapitel 12 institutioner, fordi reglerne herom findes i almenboliglovens kapitel 12, og de lejes af kommunen efter reglerne i erhvervslejeloven. Lokalerne kan etableres både i nybyggeri og i eksisterende byggeri, og de skal udgøre en selvstændig afdeling. Hvis de etableres i eksisterende byggeri, bortfalder den støtte, der ydes til boligerne (p.t. ydelsesstøtte).

Det foreslås i *stk. 1*, at ministeren for by, bolig og landdistrikter kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune efter aftale med almene boligorganisationer kan tilvejebringe botilbud efter § 107 i lov om social service i eksisterende afdelinger med familieboliger uden at boligorganisationen skal opfylde kravet om at udskille disse boliger i en selvstændig afdeling via en ejerlejlighedsopdeling.

Som anført bliver lejeforholdet mellem boligorganisationen og kommunen omfattet af erhvervslejeloven. Her er der fri lejefastsættelse, men for at sikre, at afdelingen og dermed de øvrige lejere i afdelingen ikke lider tab ved udlejningen til kommunen, foreslås det i *stk. 2* at stille krav om, at kommunen skal betale en leje, der mindst svarer til balanceløjen med tillæg af den ydelsesstøtte, der ville være ydet, hvis boligerne var udlejet som almene boliger. I de tilfælde, hvor kommunen opsiger en bolig inden forsøgsperiodens udløb, og den pågældende bolig igen udlejes som almen bolig, vil der atter skulle ydes ydelsesstøtte.

Lejeforholdet mellem kommunen og boligorganisationen ophører efter *stk. 3* ved forsøgsperiodens udløb.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at kommunen og boligorganisationen ud fra en konkret vurdering og inden udløbet af forsøgsperioden skal aftale, om den enkelte beboer skal have ret til at blive boende som lejer enten på almindelige vilkår eller efter reglerne om udslusningsboliger i § 63 i almenboligloven.

Hvis kommunen og boligorganisationen aftaler, at en beboer skal have ret til at fortsætte som lejer af den pågældende bolig – men kun som lejer af boligen som udslusningsbolig - overlades det til kommunen og boligorganisationen at vurdere på hvilke vilkår, dette skal ske.

Hvis kommunen og boligorganisationen ikke kan blive enige om at lade en beboer fortsætte som lejer, må den pågældende flytte, og kommunen må anvise et andet botilbud.

Med hensyn til de beboerdemokratiske beføjelser bemærkes, at erhvervslejere ikke deltager i beboerdemokratiet og dermed ikke har adgang til afdelingsmødet. Kommunen vil således ikke kunne deltage i beboerdemokratiet, og det vil beboerne i botilbudet heller ikke kunne.

For at sikre at de pågældende afdelinger vil kunne fungere som andre almene boligafdelinger, vil der kun blive givet tilladelse til, at en mindre del af afdelingens boliger kan udlejes til kommunen med henblik på anvendelse som botilbud efter servicelovens § 107.

Der vil ved godkendelsen i øvrigt blive taget stilling til de forhold, som ikke er omhandlet i selve lovteksten, herunder spørgsmålet om administrationen af ydelsesstøtten.

Ad § 24 d

Efter gældende regler har udlejeren - som i andre almene boliger - kun mulighed for at opsigte lejere i plejeboliger, hvis 1) lejeren misligholder lejeforholdet, 2) lejeforholdet er tidsbegrænset eller 3) det sker som led i nedrivning eller ombygning.

Dør lejeren af en plejebolig, har ægtefællen efter gældende regler ret til at forsætte lejeforholdet, jf. § 71, stk. 1, i lov om leje af almene boliger. Samme ret har en anden person, der i en periode på mindst 2 år umiddelbart forud for dødsfaldet har haft fælles husstand med lejeren, jf. § 71, stk. 2, i lov om leje af almene boliger.

Et tilbuds fysiske rammer og aktiviteter vil typisk være tilpasset de særlige behov, som målgruppen for tilbuddet har. Når nuværende beboeres behov af forskellige årsager ikke længere svarer til det, som tilbuddet er bygget op omkring, kan tilbuddets oprindelige formål ikke opfyldes. Dette forhold kan indebære, at nogle borgere bremses i en positiv udvikling, fordi de øvrige beboere ikke følger samme udvikling. Desuden medfører det en dårlig udnyttelse af kapaciteten, når pladserne på et tilbud optages af beboere, der ikke længere har gavn af tilbuddet, så borgere, der rent faktisk ville have gavn af det pågældende tilbud, ikke kan få plads.

I sådanne situationer har kommunen mulighed for at tilbyde borgeren en anden bolig og opnå samtykke til at afbryde lejeforholdet.

Med deforeslåede nye regler i § 24 d får kommunalbestyrelsen i en frikommune mulighed for at fravige de gældende regler om opsigelse af lejere i almene plejeboliger.

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen i en frikommune får mulighed for at træffe afgørelse om, at en lejer ikke har behov for at bo i den pågældende bolig, hvis lejeren plejebehov ikke længere varetages mest hensigtsmæssigt i den nuværende bolig, hvis en efterlevende ægtefælle eller samlever ikke har behov for en plejebolig, eller hvis en efterlevende ægtefælle, som har behov for en plejebolig, bor i en bolig, der er egnet til 2 personer.

Det foreslås i *stk. 2*, at alene lejere, som den relevante frikommune er handlekommune for efter retssikkerhedsloven, skal være omfattet af den foreslåede bestemmelse. Frikommunen skal således være både myndighed og leverandør i forhold til de lejere, som er omfattet af forsøget.

Afgørelsen efter *stk. 1* skal træffes på grundlag af en konkret vurdering af den enkelte lejer. Afgørelsen danner grundlag for den efterfølgende opsigelse, jf. bemærkningerne til *stk. 4*. Kommunalbestyrelsens afgørelse om, at lejeren ikke har behov for den pågældende bolig, meddeles lejeren umiddelbart efter, at den er truffet.

Det forudsættes, at de frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at udføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse, inden en eventuel afgørelse efter *stk. 1* søger at motivere den pågældende lejer til at fraflytte boligen frivilligt. Dette kan f.eks. ske ved samtaler med lejeren og dennes pårørende om lejerens aktuelle behov og ønsker eller ved inddragelse af lejeren, pårørende mv. på anden vis.

Da en afgørelse efter den foreslåede bestemmelse er meget indgribende over for lejeren, foreslås det i *stk. 3*, at lejeren får mulighed for at påklage afgørelsen på samme måde, som en boligsøgende kan klage over en afgørelse, hvor den pågældende ikke bliver godkendt til en plejebolig, jf. almenboliglovens § 58 c.

Det følger heraf, at klage over afgørelsen skal indgives til den relevante kommunalbestyrelse, som herefter skal genvurdere sagen. Hvis afgørelsen fastholdes, sendes klagen af kommunalbestyrelsen videre til det sociale nævn, som den kommune, der har truffet afgørelsen, hører under. Af hensyn til at sikre en hurtig kommunal genvur-

dering, foreslås det i stk. 3, 2. pkt. fastsat, at kommunalbestyrelsens genvurdering af sagen skal ske inden 4 uger fra modtagelsen.

Indgivelse af klage over en afgørelse efter det foreslåede stk. 1 har af hensyn til borgeren opsættende virkning.

Efter det foreslåede *stk. 4* får kommunalbestyrelsen ret til at opsig en lejer af en kommunalt ejet almen plejebolig, hvis den forinden har truffet en afgørelse gående ud på, at lejeren ikke har behov for boligen. Kommunalbestyrelsen får endvidere ret til at forlange, at de andre udlejere af almene plejeboliger skal opsig lejeren, hvis kommunalbestyrelsen har truffet en sådan afgørelse for en lejer i en plejebolig, der er ejet af andre udlejere. Det foreslås herudover at give kommunalbestyrelsen pligt til at sende kopi af det krav, som den har sendt til en anden almen udlejer, til lejeren, således at lejeren kan følge med i processen.

Adgangen til opsigelse efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* finder anvendelse, uanset om den efterlevende ægtefælle eller den efterlevende samlever har ret til at overtage lejerforholdet efter bestemmelserne i lejelovens § 71, stk. 1 og 2, eller om den pågældende er angivet på lejekontrakten.

Da boligen er et centralt velfærdsgode, og da forslaget omfatter en særlig sårbar gruppe foreslås det i *stk. 5* fastsat, at opsigelse forudsætter et opsigelsesvarsel på mindst 6 måneder.

Det foreslås samtidig i *stk. 6*, at kommunalbestyrelsen ved opsigelse efter *stk. 4*, skal anvise lejeren en anden passende bolig.

Ved passende bolig forstås en bolig, som med hensyn til boligtype og størrelse passer til den enkelte lejer, som er beliggende i det lokalområde, hvor den opsagte bolig er beliggende, og som har et tilsvarende huslejeniveau. Der kan således være tale om både at anvise lejeren en anden plejebolig - eller hvis lejeren ikke har behov for den pleje og omsorg, som følger med en plejebolig - en almindelig ældrebolig. Især for så vidt angår efterlevende ægtefæller og samlevende kan der også være tale om anvisning af en familiebolig.

Opsigelse af en efterlevende ægtefælle eller samlever fra en bolig, der er egnet til to personer, forudsætter herudover, at der i den relevante frikommune er et aktuelt behov for den pågældende boligtype til kommunens egne borgere. Opsigelsen forudsætter endelig, at kommunen i sin vurdering efter *stk. 1, nr. 3* har lagt til grund, at den efterlevende ægtefælle eller samlever ikke har behov for de særlige hjælpemidler og redskaber m.v., som måtte være installeret i boligen

Det foreslås videre, at kommunen i alle tilfælde, hvor et lejermål opsiges efter *stk. 4*, skal tilbyde at betale lejerens rimelige og dokumenterede flytteudgifter i forbindelse med flytning til en anden bolig. Kommunen skal samtidig tilbyde at betale forskellen mellem det beløb lejeren får tilbage i forbindelse med fraflytningen – det vil sige lejerens beboerindskud fratrukket evt. krav om istandsættelse m.v. - af den hidtidige bolig og beboerinskuddet i den nye bolig. Det samme vil være tilfældet, hvis kommunen anviser en bolig, hvor der skal betales depositum. Endelig er det et krav efter det foreslåede *stk. 7*, at det skal fremgå af lejekontrakten, at opsigelse kan ske efter den særlige opsigelsesregel i *stk. 4*.

Det forudsættes, at de frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at udføre forsøg efter den foreslåede bestemmelse, ved visitationen til de af forsøget omfattede boliger og boligformer herudover tydeligt overfor de relevante borgere samt eventuelle pårørende redegør for formålet med og betingelserne for den eller de pågældende borgers ophold i boligen, herunder i forhold til afgrænsning af hvornår det pågældende tilbud eller boligform som udgangspunkt må antages at være aktuelt.

Ad § 24 e

Efter gældende regler kan der ikke fastsættes bestemmelser om, at ejerens kommunikation med kommunen om forhold, der er omfattet af BBR-loven, skal ske digitalt.

Den i *stk. 1* foreslåede bestemmelse giver hjemmel til, at ministeren for by, bolig og landdistrikter ved at fastsætte særlige regler for frikommunerne kan godkende, at der i specifikke frikommuner kan stilles krav om, at meddelelser til og fra kommunalbestyrelsen vedrørende bygnings- og boligregistret (BBR) obligatorisk skal fremsendes digitalt. Ministeren kan således ved bekendtgørelse bl.a. fastsætte, hvilke frikommuner der omfattes af forsøget. Udmøntningen af bestemmelsen forudsætter, at der kan opnås aftale mellem ministeren og de enkelte frikommuner om obligatorisk digital kommunikation.

Ministeren kan herudover bl.a. fastsætte nærmere regler om anvendelse af bestemte it-systemer m.v., jf. det foreslåede *stk. 2*.

Konsekvensen, af at en meddelelse ikke indgives digitalt, er, at frikommunen efter *stk. 3* skal afvise meddelelsen. Frikommunen skal i den forbindelse iagttage sin almindelige vejledningsforpligtelse.

Det foreslås med *stk. 4*, at frikommunen skal fravige kravet om digital kommunikation, hvor særlige forhold medfører, at ejeren ikke kan opfylde kravene. Særlige forhold kan eksempelvis være et særligt handicap, manglende it-kompetencer, sprogvanskeligheder mv., som bevirker, at ejeren af denne grund ikke kan benytte den obligatoriske digitale kommunikation. Det er frikommunen, der konkret vurderer, hvorvidt der foreligger sådanne særlige forhold.

Det foreslås tillige i *stk. 5*, at kommunen kan fravige kravet om digital kommunikation, når der herudover er særlige grunde hertil. Der er endnu ingen erfaringer med obligatorisk digital kommunikation med kommunen og ejeren på BBR-området. Med bestemmelsen etableres en fleksibilitet i forhold til at håndtere de særlige udfordringer, der måtte opstå i forbindelse hermed. En del kommunikation mellem kommunen og ejendomsejeren sker eksempelvis i dag med ejerens repræsentant, et familiemedlem, en medarbejder, administrator eller lignende, som ikke i alle tilfælde vil kunne forventes at være udstyret med den fornødne digitale autorisation.

Den foreslåede bestemmelse i § 24 e skal generelt ses som en udvidelse af de krav kommunen kan stille til ejeren i forhold til afgivelse af oplysninger til BBR, jf. § 17 i bekendtgørelse om ajourføring af Bygnings- og Boligregistret (BBR).

BBR-systemet er i dag indrettet således, at systemet automatisk udsender BBR-meddelelser pr. brev til ejer ved væsentlige ændringer i ejendommens BBR-registrering. Bestemmelsen vil kunne anvendes sammen med frikommunens eventuelle fravalg af denne ordning. Det forudsættes, at den enkelte frikommune ved forsøget tager fornødne retssikkerhedsmæssige hensyn i forhold til forvaltningsloven, således at ejeren modtager direkte besked om væsentlige ændringer i BBR.

Det er endvidere en forudsætning, at der kan opnås enighed mellem de berørte frikommuner og KL om kommunal finansiering af de omkostninger, der vil være forbundet med implementering af it-løsningen.

Til nr. 11 (frikommunelovens §24g)

Efter § 5 a i ligestillingsloven skal bl.a. kommunerne mindst hvert andet år udarbejde en ligestillingsredegørelse. Redegørelsen skal bl.a. indsendes til ministeren for ligestilling og kirke.

Kommunernes forpligtelse til at indsende ligestillingsredegørelser stammer fra den daværende § 62 i styrelsesloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001), og det blev med ændring af styrelsesloven i 2002 bestemt, at redegørelserne fremover skulle sendes til ministeren for ligestilling og kirke fremfor som hidtil til det daværende indenrigsministerium. Formålet med at samle ligestillingsredegørelserne for stat og kommu-

ne hos ministeren for ligestilling og kirke var, at ministerens årlige redegørelse for ligestilling til Folketinget kunne være en redegørelse for den samlede offentlige sektor. Kommunerne indsender ligestillingsredegørelsen i ulige år.

Med den foreslåede bestemmelses *stk. 1* kan kommunalbestyrelsen i en frikommune træffe beslutning om at undlade at indsende en ligestillingsredegørelse til ministeren for ligestilling og kirke, jf. § 5 a iligestillingsloven. Bestemmelsen gælder de ligestillingsredegørelser, der ellers ville blive indsendt i 2013 og 2015.

Der er med den foreslåede bestemmelse ikke lagt op til andre ændringer i frikommunernes forpligtelse til at varetage ligestilling i medfør af ligestillingsloven. Det betyder også, at forslaget ikke har betydning for frikommunernes ligestillingsmæssige strategier og evalueringer af kommunens løbende ligestillingsmæssige tiltag.

For at begrænse omfanget af forslagets ligestillingsmæssige konsekvenser for tilgang til og udveksling af viden om ligestillingsinitiativer i kommunen, er det i det foreslåede *stk. 2* fastsat, at de frikommuner, der vælger at udføre forsøget, skal indsende kommunens eventuelle egne redegørelser mv. for ligestillingsinitiativer, herunder strategier, evalueringer, statistikker osv. Formålet med dette er, at ministeren kan anvende viden om ligestilling i de pågældende frikommuner i sin perspektiv- og handlingsplan og årlige redegørelse om ligestilling for Folketinget, jf. § 7, stk. 1, iligestillingsloven. Endvidere kan ministeriet anvende redegørelser mv. i de samlede opgørelser over ligestilling mellem kvinder og mænd i Danmark, selvom frikommunerne vælger ikke at indsende ligestillingsredegørelser i medfør af § 5 ai ligestillingsloven.

Det forventes ikke af frikommuner, der gør brug af denne bestemmelse, at de udarbejder yderligere redegørelser, strategier, evalueringer og lignende til ministeren for ligestilling og kirke, end dem kommunen i forvejen måtte udarbejde som følge af den generelle forpligtelse til at arbejde med ligestilling i § 4i ligestillingsloven.

Til nr. 12 (frikommunelovens §25, stk. 2)

Efter den gældende lovgivning om informeret samtykke til behandling af patienter er det ikke tilladt at inlede eller fortsætte behandling uden patientens informerede, konkrete og aktuelle samtykke, jf. § 15, stk. 1, i sundhedsloven, medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller af sundhedslovens §§ 17-19. Sundhedslovens § 17 omhandler samtykke fra mindreårige patienter, som er fyldt 15 år. Ved behandling forstås undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglige pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient, jf. sundhedslovens § 5.

Det følger af forældreansvarslovens § 2, at forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov. Det er med andre ord forældremyndighedens indehaver, som giver samtykke til behandling af børn under 15 år, jf. sundhedslovens § 14 og § 15.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at ministeren for sundhed og forebyggelse efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune kan godkende forsøg, der fraviger reglerne i sundhedslovens § 15 om informeret samtykke, for så vidt angår de forebyggende sundhedsydelse til børn og unge i den undervisningspligtige alder, der tilbydes efter sundhedslovens kapitel 36. Den kommunale sundhedstjenestes tilbud om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge i den undervisningspligtige alder vil for eksempel være sundhedsvejledning, bistand og funktionsundersøgelser efter sundhedslovens § 121, stk. 1, samt forebyggende helbredsundersøgelser efter sundhedslovens § 121, stk. 2, ved ind- og udskoling.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke blive anvendt til at godkende forsøg, hvorefter de gældende krav til konkret, aktuelt og informeret samtykke fraviges i forbindelse med de indsatser, der sker for børn og unge med særlige behov, jf. sundhedslovens § 122.

Ved godkendelse af forsøg kan ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætte nærmere vilkår for forsøget herunder f. eks., at de forebyggende sundhedsydelser gennemføres på baggrund af et generelt samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, der afgives en gang for barnet, at forældremyndighedsindehaveren modtager information forud for f.eks. sundhedsplejens kontakt med barnet, eller at forældremyndighedsindehaveren får mulighed for at give oplysninger til sundhedsplejen om barnet eller den unge forud for tilbuddets gennemførelse.

Et generelt samtykke indhentes en gang for hvert barn. Ved eventuelt skoleskift skal der indhentes nyt samtykke. Et generelt samtykke kan på ethvert tidspunkt tilbagekaldes, hvorefter de almindelige regler om informeret samtykke finder anvendelse.

Der er herved lagt vægt på, at reglerne i sundhedsloven om informeret samtykke fastslår patienternes selvbestemmelsesret, og at reglerne medvirker til at sikre, at forældremyndighedsindehavere får tilstrækkeligt grundlag for at følge med i deres barns eller den unges sundhedsmæssige forhold. Ved at tillade forsøg som beskrevet er det opfattelsen, at forældremyndighedsindehavere ikke afskæres fra kendskab til behandling af deres barn eller den unge på en måde, der udgør en uhensigtsmæssig begrænsning i grundlaget for at følge med i deres barns eller den unges sundhedsmæssige forhold.

Til nr. 13 (frikommunelovens §§ 26 a-b)

Ad § 26 a

Kommunalbestyrelsen tilbyder efter sundhedslovens § 140 a vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut i praksissektoren efter lægehenviisning.

Tilbud om vederlagsfri fysioterapi efter § 140 a forudsætter ikke, at den alment praktiserende læge henviisning tilgår kommunen eller at patienten tilbydes en samtale og vurdering af funktionsevne ved kommunen, før patienten påbegynder vederlagsfri fysioterapi.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at alment praktiserende læger i frikommuner, hvor kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at iværksætte forsøget, kan forpligtes til at indsende oplysninger om henviisninger til frikommunen. Den alment praktiserende læge skal, jf. sundhedslovens § 43, stk. 1, anmode om patientens samtykke inden indsendelse af oplysninger om henviisning til vederlagsfri fysioterapi i henhold til Sundhedslovens § 140 a, stk. 1, til frikommunen. Frikommunen får hermed mulighed for at vurdere henviisningerne, eventuelt sammen med borgeren, i forhold til frikommunens øvrige tilbud til borgeren.

Borgeren vil få den praktiserende læges vurdering suppleret med en kommunal vurdering af borgerens funktionsevne. Frikommunen vil eventuelt udarbejde en plan for træningen i fællesskab med borgeren samt give information om kommunens andre tilbud og mulige koordination af disse.

Den nye praksis betyder, at henviisninger, herunder genhenviisninger i form af de såkaldte undtagelsesredegørelser, vurderes af fysioterapeuter og ergoterapeuter tilknyttet kommunen inden behandling og træning iværksættes. Dette giver frikommunen mulighed for at vurdere henviisningen i sammenhæng med borgerens øvrige behov og kommunens andre ydelser. Borgeren vil efter kommunens vurdering af henviisningen fra lægen til vederlagsfri fysioterapi kunne igangsætte den vederlagsfri fysioterapi, evt. i sammenhæng med andre kommunale tilbud.

Den ny praksis må ikke indebære forsinkelse af patientens behandlingsforløb.

Der er med forslaget ikke lagt op til ændring af forholdene vedr. lægernes henviisningsret. Det er således stadig lægens afgørelse, om borgeren skal henviises til vederlagsfri fysioterapi.

Borgerens ret til frit at vælge fysioterapeut ændres ikke. Dette gælder også borgerens ret til frit at vælge om behandlingen foregår i praksissektoren eller i et kommunalt tilbud. Borgeren forpligtes ikke til at acceptere frikommunens eventuelle andre tilbud som erstatning for evt. tilbud om vederlagsfri fysioterapi, som borgeren er berettiget til – efter lægehenvielse – at modtage i henhold til sundhedslovens § 140 a, stk. 1.

Ad § 26 b

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at understøtte frikommuners muligheder for at lave forsøg med nye samarbejdsmodeller med øget fokus på, hvordan tidlig indsats og inddragelse af borgeren kan bidrage til at skabe mere sammenhængende patientforløb. Dette skal understøtte, at borgeren oplever at blive behandlet i ét samlet og proaktivt sundhedsvæsen, f.eks. igennem etablering af såkaldte partnerskabsprojekter mellem region, almen praksis og forskellige forvaltninger indenfor kommunen.

Som det er beskrevet i de almindelige bemærkninger, pkt. 9, følger det af artikel 8, stk. 1, i direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (persondatadirektivet), at medlemsstaterne forbyder behandling af personoplysninger om bl.a. helbredsforhold. Af artikel 8, stk. 2, litra e, følger det bl.a., at stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen vedrører oplysninger, som er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Som det også er beskrevet i de almindelige bemærkninger, følger det endvidere af § 7, stk. 1, i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer (persondataloven), at der ikke må behandles oplysninger om bl.a. helbredsmaessige forhold. Af lovens § 7, stk. 2, nr. 4, følger det, at bestemmelsen i stk. 1 ikke finder anvendelse, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Målgruppen er de borgere, som er i størst risiko for at blive genindlagt eller ende på varig forsørgelse. Bestemmelsen skal understøtte, at målgruppen kan identificeres og stratificeres. Dette indebærer, at borgerne grupperes i forskellige risikogrupper med henblik på, at målgruppen for interventionen identificeres.

Det fremgår af *stk. 1*, at de borgere, som kommunen vurderer, tilhører målgruppen, herefter tilbydes en samtale med henblik på udarbejdelse af en samlet plan. Dette kan f.eks. foregå i regi af borgerens alment praktiserende læge.

Bestemmelsen i *stk. 2* indebærer en pligt for sundhedspersoner til at videregive de nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmaessige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen til brug for frikommunens fastlæggelse af, hvilke af frikommunens borgere, som skal tilbydes en samtale om et samlet behandlingsforløb, jf. *stk. 1*.

Ved nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmaessige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger forstås de typer af oplysninger, der er udvalgt af frikommunen som kriterier for, hvilke borgere, som skal modtage det i *stk. 1* beskrevne tilbud.

Der kan f.eks. være tale om generelle patientjournaloplysninger om borgerens diagnose og behandling, diagnosekoder, antal konsultationer, speciallægehenvielse, indlæggelsesfrekvens og sundhedsaktører i nuværende og tidligere forløb.

Der er ikke med bestemmelsen fastsat en begrænsning af, hvilke sundhedspersoner der konkret har pligt til at videregive de nødvendige oplysninger. Der kan derfor ske videregivelse fra såvel regionalt ansatte sundhedspersoner, f.eks. sygehusansatte læger, som privatpraktiserende sundhedspersoner såsom borgerens alment praktiserende læge.

Der er således efter bestemmelsen tale om, at en sundhedsperson videregiver helbredsoplysninger m.v. til andre formål end behandling, hvilket er reguleret af sundhedslovens kapitel 9 om sundhedspersoners tavshedspligt, indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger m.v.

Det følger heraf, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, jf. sundhedslovens § 40, stk. 1.

I henhold til sundhedslovens § 43, stk. 1, kan en sundhedsperson med patientens samtykke imidlertid videregive sådanne oplysninger til myndigheder, organisationer, private personer m.v. til andre formål end behandling.

I medfør af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, kan sundhedspersonen endvidere videregive de nævnte patientoplysninger uden samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, og oplysningen må antages at være af væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Som nævnt oven for indebærer det foreslåede stk. 2 en sådan pligt for sundhedspersonen til at videregive de nødvendige oplysninger om borgerens helbredsmæssige forhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til frikommunen uden borgerens samtykke. Det lægges endvidere til grund, at frikommunens udvælgelse af, hvilke borgere der skal kontaktes, ikke kan finde sted uden de nødvendige oplysninger om borgernes helbredsoplysninger m.v., hvorfor oplysningerne er nødvendige for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Til nr. 14 (frikommunelovens §§ 28 a-e)

Ad § 28 a

Borgerstyret personlig assistance (BPA) ydes efter §§ 95 og 96 i lov om social service (serviceloven). Hjælpen ydes til borgere med massive hjælpebehov på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og gives som et kontant tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere. Det er borgeren selv, der fungerer som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærtstående, foreningen eller virksomheden, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne i forhold til ansættelsesretlige regler. I disse tilfælde er det fortsat borgeren (eller en nærtstående, hvis hjælpen ydes efter § 95, stk. 3), der er arbejdsleder for hjælperne. Der gælder ikke noget krav om kommunal godkendelse af leverandører af borgerstyret personlig assistance.

I bekendtgørelse nr. 647 af 25. juni 2012 om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven er der fastsat nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance. Det samlede tilskud består af udgifter til løn m.v. til hjælperne samt af udgifter, der dækkes efter regning. I de tilfælde, hvor borgeren har overdraget arbejdsgiveransvaret til en forening eller til en privat virksomhed, skal der herudover udmåles et tilskud til dækning af administrationsomkostninger forbundet med varetagelsen af arbejdsgiverfunktionerne. I hver enkelt sag skal det samlede tilskud til borgerstyret personlig assistance udmåles efter en konkret og individuel vurdering.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune om ændret administration af ordningerne i servicelovens §§ 95 og 96 om borgerstyret personlig assistance. Forsøgene kan dels omfatte fastsættelse af en fast takststruktur, dels at kommunalbestyrelsen kan stille krav om, at hjælpen, hvis arbejdsgiveransvaret er overdraget til en forening eller en privat virksomhed, skal ydes af kommunalt godkendte leverandører, og dels at kommunalbestyrelsen kan bestemme, at

tilskuddet efter servicelovens §§ 95 og 96 skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne.

Godkendelsen foreslås, jf. det foreslåede *stk. 2*, bl.a. gjort betinget af, at kommunalbestyrelsen i frikommunen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges, og at det sikres, at borgeren, hvor arbejdsgiveransvaret er overdraget til en privat virksomhed eller forening, som minimum har to leverandører at vælge imellem. Endvidere er godkendelsen, jf. det foreslåede *stk. 3*, betinget af, at de private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af borgerstyret personlig assistance, under iagttagelse af almindelige regler om ansættelse og afskedigelse forpligtes til at ansætte hjælpere, der i dag er ansat direkte af borgeren, en nærtstående eller hos leverandører, der ikke opnår en kommunal godkendelse.

Efter det foreslåede *stk. 1, nr. 1*, kan forsøg med fast takststruktur omfatte alle BPA-ordninger, dvs. både dem, hvor borgeren varetager arbejdsgiveransvaret, og dem, hvor arbejdsgiveransvaret er overdraget til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive den nærmere takstmodel. Takstmodellen skal udformes med udgangspunkt i de overordnede elementer for det samlede BPA-tilskud, som er nævnt i bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter serviceloven. Modellen for faste takster kan bygge på cases, regneeksempler og på opgørelser over det aktuelle omfang af sygefravær m.v.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, indebærer, at kommunalbestyrelsen kan stille krav om, at alle foreninger eller private virksomheder, som varetager arbejdsgiveransvaret, skal være kommunalt godkendte. Den foreslåede *stk. 1, nr. 2*, foreslås dermed ikke at omfatte eventuelle ordninger, hvor det er borgeren selv eller en nærtstående, der varetager arbejdsgiveransvaret.

De private virksomheder eller foreninger, der godkendes som leverandører af BPA, forpligtes til at ansætte de hjælpere, der i dag er ansat direkte hos borgere og nærtstående, der selv varetager arbejdsgiveransvaret, men som fremover skal overdrage det, og hos leverandører, der ikke opnår godkendelse. Dette skal sikre, at de berørte borgere kan bevare deres nuværende hjælpere. Endvidere skal kommunalbestyrelsen sikre, at borgerne, hvor arbejdsgiveransvaret varetages af en privat virksomhed eller forening, jf. også det foreslåede *stk. 2*, som minimum har to leverandører at vælge imellem. Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive den nærmere model for godkendelse af leverandører af arbejdsgiveransvar inden forsøgets igangsættelse.

Efter den foreslåede *stk. 1, nr. 3*, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at tilskuddet efter servicelovens §§ 95 og 96 skal overføres til en kommunalt godkendt forening eller privat virksomhed, der herefter fungerer som arbejdsgiver for hjælperne. Forslaget indebærer således, at arbejdsgiveransvaret varetages af foreningen eller den private virksomhed, mens borgeren (eller den nærtstående, hvis hjælpen ydes efter servicelovens § 95, *stk. 3*), fortsat fungerer som arbejdsleder for hjælperne.

Efter den foreslåede bestemmelse vil det være kommunalbestyrelsen, der enten generelt for alle ordninger i kommunen eller i den enkelte sag bestemmer, om tilskuddet skal overføres til en forening eller privat virksomhed. I de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen vurderer, at borgeren (eller den nærtstående) kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, kan kommunalbestyrelsen således bestemme, at tilskuddet ikke skal overføres.

Det forudsættes, at borgeren i sin egenskab af arbejdsleder skal have mulighed for at deltage i ansættelsen af egne hjælpere og dermed, at borgerens frie valg af hjælper skal respekteres, medmindre helt særlige forhold taler imod. Som et eksempel, hvor borgerens frie valg af hjælper vil kunne tilsidesættes, kan nævnes den situation, at

foreningen eller den private virksomhed vurderer, at den ønskede hjælper ikke vil være i stand til at varetage opgaven.

Kommunalbestyrelsen skal i forsøgsanmodningen beskrive de nærmere kriterier for overdragelsen af arbejdsgiveransvaret til en forening eller en privat virksomhed.

Endelig bemærkes i forhold til både forsøg med fast takststruktur, forsøg med kommunalt godkendte leverandører og forsøg med overførelse af tilskuddet, at gældende regler om virksomhedsoverdragelse, udbudsregler m.v. skal iagttages, ligesom der skal være en passende sammenhæng til tilgrænsende regler på øvrige ressortområder, herunder sundheds- og uddannelsesområdet.

Ad § 28 b

Efter de gældende regler i § 83 i lov om social service (serviceloven) skal kommunalbestyrelsen tilbyde 1) personlig hjælp og pleje, 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice. Tilbuddene skal gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Det følger videre af de gældende regler i servicelovens § 88, stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal behandle anmodninger om hjælp efter servicelovens § 83 ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, modtageren ikke selv kan udføre. Ved vurderingen af behovet for hjælp skal kommunalbestyrelsen tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra ansøgeren.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen på baggrund af standardiserede forud fastsatte kriterier kan anvende digital sagsbehandling i forbindelse med imødekomme af ansøgninger om bevilling af midlertidige ydelser efter servicelovens § 83.

Med digital sagsbehandling forstås her, at det er obligatorisk for borgeren at ansøge om hjælp via et elektronisk ansøgningsskema på kommunens officielle hjemmeside, at meddelelse om afgørelse gives borgeren elektronisk, og at kommunalbestyrelsens afgørelse om bevilling af hjælp træffes på grundlag af de oplysninger, som borgeren indtaster digitalt.

Muligheden for at anvende digital sagsbehandling er afgrænset til alene at omfatte afgørelser om bevilling af midlertidige ydelser efter servicelovens § 83. Hermed forudsættes det, at målgruppen for forsøget er borgere med ukomplicerede og ofte korterevarende behov for hjælp, der er begrænset til ydelser af den pågældende art, og at det derfor vil være muligt i højere grad at standardisere ansøgnings- og bevillingsprocessen, herunder at undlade en mere detaljeret vurdering og udredning af borgerens behov. Muligheden for at træffe digitale afgørelser er endvidere begrænset til afgørelser, der fuldt ud imødekommer borgerens ansøgning, mens endelige afgørelser om helt eller delvist afslag fortsat forudsætter en nærmere udredning af borgerens behov og en konkret og individuel vurdering af, hvilken hjælp borgeren skal visiteres til.

Efter det foreslåede *stk. 2*, er det bl.a. en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen - med det formål at sikre borgerens retssikkerhed - redegør for, hvordan den digitale sagsbehandlingsproces tilrettelægges. Det forudsættes:

- 1) at borgere, som ikke kan eller har meget svært ved at benytte digitale medier til at ansøge om hjælp, får den fornødne hjælp til den digitale selvbetjening eller mulighed for at ansøge ad anden vej. Det kan f.eks. være sengeliggende borgere uden adgang til en computer med internetforbindelse eller borgere, som mangler evnerne til at kommunikere digitalt med det offentlige, og
- 2) at borgere, der ansøger via det digitale ansøgningsskema, får mulighed for at angive andre behov end de behov, der på forhånd er defineret i ansøgningsskemaet, og at

kommunalbestyrelsen følger op på disse borgeres angivelse heraf i forhold til at sikre en helhedsorienteret vurdering af borgerens behov, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som eksempel på andre forudsætninger for en forsøgsgodkendelse kan nævnes, at målgruppen for forsøget er præciseret, og at forsøget i øvrigt er klart beskrevet, herunder hvordan kommunalbestyrelsen vil følge op på forsøget.

Ad § 28 c

Efter de gældende regler i § 83 i lov om social service (serviceloven) skal kommunalbestyrelsen tilbyde 1) personlig hjælp og pleje, 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice. Tilbuddene skal gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere efter servicelovens § 86, stk. 1, tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse, og efter § 86, stk. 2, tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Ifølge servicelovens § 89, stk. 1, skal ansøgeren i forbindelse med afgørelser efter kapitel 16, herunder afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86, skriftligt oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget. Dette følger af de almindelige bestemmelser i forvaltningsloven. Kommunalbestyrelsen kan dog ved mindre justeringer i hjælpen, som udelukkende er begunstigende i form af tildeling af mere hjælp, undlade at sende en ny skriftlig oplysning til borgeren.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune, hvorefter kommunalbestyrelsen som led i at understøtte det rehabiliterende formål med hjælp efter § 83 og § 86 i serviceloven, kan fravige kravet i servicelovens § 89, stk. 1, om, at ansøgeren skriftligt skal oplyses om, hvilken hjælp der er bevilget samt kravet om, at ansøgeren skal have en ny skriftlig oplysning ved ændringer i hjælpen.

Af det foreslåede *stk. 2* fremgår det, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86 i stedet skriftligt skal beskrive borgerens konkrete udviklingsmål, samt hvordan det sikres, at de opstillede udviklingsmål nås. Det fremgår endvidere, at løbende tilpasninger i hjælpen, der er nødvendige for at nå borgerens udviklingsmål, kan ske uden fornyet afgørelse. Dog vil en ændring i udviklingsmålet for borgeren, forudsætte en ny afgørelse.

Ved en rehabiliterende indsats forstås bl.a., at der i forbindelse med leveringen af hjælpen til borgeren:

- fokuseres på at gøre borgeren så selvhjulpne som muligt,
- anlægges en helhedsorienteret tilgang til borgerens livssituation,
- forudsættes aktiv deltagelse fra borgerens side,
- forudsættes tilrettelagt et individuelt og fleksibelt forløb, samt
- arbejdes tværfagligt og tværsektorielt.

Med den foreslåede bestemmelse bliver det muligt at få undersøgt om færre procesregler kan være med til at understøtte brugen af en rehabiliterende tilgang ved levering af hjælp efter servicelovens § 83 og § 86. Bestemmelsen giver således kommunalbestyrelsen i frikommunen mulighed for at tilrettelægge en indsats med fleksible og målrettede løsninger for borgeren, som er i overensstemmelse med borgerens til enhver tid aktuelle funktionsniveau og behov, uden at det medfører, at der hver gang skal udarbejdes nye afgørelsesbreve.

Tilladelsen til at fravige kravene i servicelovens § 89, stk. 1, for så vidt angår afgørelser om hjælp efter § 83 og § 86 ændrer ikke på borgernes muligheder for at klage over afgørelsen.

Efter det foreslåede *stk. 3* er det bl.a. en forudsætning for en forsøgsgodkendelse fra social- og integrationsministeren, at kommunalbestyrelsen - med det formål at sikre borgerens retssikkerhed - redegør for følgende:

- 1) hvordan borgeren inddrages i fastlæggelsen af egne udviklingsmål,
- 2) hvordan og inden for hvilken tidsramme der følges op på indsatsen og opfyldelsen af de fastsatte udviklingsmål for borgeren, og
- 3) hvordan det sikres, at borgeren ved en eventuel anke af afgørelsen efter *stk. 2*, kan få de fornødne oplysninger om mål, indhold og omfang af den hjælp, der er truffet afgørelse om.

Forsøgsbestemmelsen ændrer ikke på kommunalbestyrelsens pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter servicelovens § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælp, jf. servicelovens § 91.

Ad § 28d

Hjælpe midler ydes efter § 112 i lov om social service (serviceloven). Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

I bekendtgørelse nr. 1432 af 23. december 2012 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven er der fastsat nærmere regler om støtte til hjælpemidler, herunder regler om udskiftning af hjælpemidler.

Ifølge bekendtgørelsens § 4, stk. 1, ydes hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler efter behov. Det beror på en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag, om der skal ske udskiftning. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, hvis ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og hvis ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, kan kommunalbestyrelsen dog træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger.

I vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. med senere ændring fremgår det af pkt. 25, at der skal ydes det bedst egnede og billigste hjælpemiddel ud fra en samlet vurdering af brugerens situation. Ved denne vurdering kan der bl.a. indgå oplysninger om brugerens behov og helbreds-mæssige situation. Desuden indgår oplysninger om hjælpemidlets kvalitet med videre. Af vejledningens pkt. 95 om parykker fremgår det, at holdbarheden af parykker af kunstfibre er gennemsnitligt 1 år, men forhold hos den enkelte bruger kan bevirke hurtigere nedslidning af parykken og dermed nødvendiggøre hyppigere udskiftning.

I nævnte vejledning pkt. 96 om brystproteser er der vedrørende udskiftningstidspunkt henvist til, at det kan være vejledende, hvilken garanti leverandøren har givet.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* giver social- og integrationsministeren mulighed for at godkende forsøg efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse i en frikommune om ændret administration af reglerne om udmåling af støtte til hjælpemidler efter servicelovens § 112, nærmere bestemt om støtte til og udskiftning af paryk og brystproteser. Afgørelse om en borgers berettigelse til støtte til paryk eller brystprotese træffes fortsat af kommunalbestyrelsen efter en konkret og individuel visitation af den enkelte borger, og er derfor ikke omfattet af forsøget, jf. det foreslåede *stk. 2*.

Forsøget kan omfatte fastsættelse af et fast årligt tilskud til personer, som har fået bevilget en paryk eller en brystprotese. Tilskuddet skal dække udgiften til enten en

god standard paryk, en god specialparyk eller en god standard brystprotese inden for lovens rammer.

Efter det foreslåede stk. 1 kan kommunalbestyrelsen fastsætte støtten til parykker og brystproteser som et fast årligt tilskud. Med den foreslåede bestemmelse vil der således ske en automatisk udbetaling af et fast årligt tilskud. Dermed fraviges princippet om, at hjælp ydes til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Med forslaget vil nogle borgere bliveunderkompenseret, mens andre borgere vil blive overkompenseret, når der sammenlignes med gældende ret. Formålet med forslaget om en automatisk udbetaling af et fast årligt tilskud er administrative besparelser. Ligeledes bliver det lettere for borgeren, som ikke længere skal ansøge om ny paryk eller brystprotese, men som automatisk en gang årligt får midler til køb heraf. Forslaget betyder dog samtidig, at den enkelte borger afskæres fra at ansøge om ekstra tilskud, inden der er forløbet et år, selvom det bevilgede hjælpemiddel går i stykker eller ikke længere dækker borgerens behov.

Godkendelse af forsøggøres, jf. det foreslåede *stk. 3*, betinget af, at kommunalbestyrelsen redegør for, hvorledes forsøgsordningen tilrettelægges. Frikommunerne skal i forsøgsanmodningen bl.a. beskrive beregningsgrundlaget for, hvordan tilskuddetfastsættes for det enkelte hjælpemiddel.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige EU retlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Ad § 28 e

Det følger af lov om social service (servicelovens) § 81, nr. 4, at borgeren skal have en helhedsorienteret indsats afpasset den enkeltes behov i egen bolig, herunder i botilbud efter denne lov. Det følger videre af servicelovens § 148, stk. 2, at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål.

Servicelovens udgangspunkt er således, at hjælpen skal tilpasses borgeren frem for, at borgernes behov skal passe til den hjælp, som tilbydes i det enkelte botilbud.

Samtidig er det dog sådan, at et botilbuds fysiske rammer og den hjælp og støtte, der ydes efter servicelovens enkelte bestemmelser herom, ofte vil være tilpasset de særlige behov, som er fælles for målgruppen for botilbuddet. Det kan f.eks. være en specialiseret indsats i forhold til personer med erhvervet hjerneskade eller sindslidelser.

Når en beboers behov for indsatser efter serviceloven af forskellige årsager ændrer sig væsentligt og derfor ikke længere modsvarer den målgruppebeskrivelse, som tilbuddet er målrettet, kan det være vanskeligt for kommunen at opretholde en effektiv kapacitetsudnyttelse og et fagligt optimalt tilbud til både den enkelte borger, hvis behov har ændret sig, og til de øvrige borgere i botilbuddet.

På den baggrund foreslås at indføre en hjemmel i frikommuneloven til, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at en beboer skal fraflytte et længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108, når særlige betingelser er opfyldt.

I den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, givessocial- og integrationsministeren hjemmel til at godkende forsøg med, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at beboere skal fraflytte et botilbud til længerevarende ophold, jf. servicelovens § 108.

Bestemmelsen omfatter alene borgere, som frikommunen selv har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og som frikommunen således er handlekommune i forhold til. Hvis der på samme botilbud bor beboere, som andre kommuner er handlekommune i forhold til, er de ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse omfatter alene de botilbud, jf. servicelovens § 108, som kommunen selv er driftsherre for. Tilbud, som andre kommuner, regioner eller private er driftsherre for, og som kommunalbestyrelsen i frikommunen har indgået aftale med om at levere botilbud, jf. servicelovens § 108, til borgere, som frikommunen er handlekommune i forhold til, er således ikke omfattet af forslaget.

Det er ifølge den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 1*, en betingelse for, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*, at beboerens situation har ændret sig væsentligt efter indflytningen. Formålet er at sikre, at beboeren sikres den rette indsats og at sikre, at borgeren ikke skal flytte som følge af en mangelfuld udredning i forbindelse med visitationen til tilbuddet. Hvis beboerens behov for hjælp og støtte ikke har ændret sig efter indflytningen, skal botilbuddet som vanligt yde den indsats, som borgeren har behov for på baggrund af kommunalbestyrelsens individuelle og konkrete vurdering heraf.

Det er alene ændringer i borgerens behov for indsatser efter serviceloven, der kan begrunde en afgørelse om fraflytning. Hvis borgerens behov for indsatser efter f.eks. sundhedsloven ændrer sig efter indflytningen, kan dette ikke i sig selv begrunde en afgørelse om flytning efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2*, er det en betingelse for, at frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte ad frivillighedens vej. Formålet med bestemmelsen er at styrke dialogen mellem frikommunen og borgeren, herunder sådan at der kan findes en løsning, som er mindst muligt indgribende over for den pågældende.

Herudover er det i den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 3*, en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen vurderer, at beboeren vil have mere gavn af et andet tilbud end det nuværende. Det kan f.eks. være et botilbud til midlertidigt ophold, jf. § 107 i lov om social service, hvor der ydes en specialiseret behandlingsindsats, som modsvarer beboerens behov for et træningsforløb. Det kan også være, at beboerens behov mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses i en bolig i lokalområdet uden døgnhjælp, hvor der ydes hjælp svarende til den pågældendes behov. Eller borgeren kan have mere gavn af et andet botilbud efter servicelovens § 108, hvis målgruppebeskrivelse stemmer bedre overens med borgerens behov.

Derudover fremgår det af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 4*, som en forudsætning for afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at en anden borger, som kommunalbestyrelsen i frikommunen har pligt til at yde hjælp, jf. § 9, stk. 1 og 7, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, står på venteliste til det pågældende botilbud, jf. § 108 i lov om social service. Vurderingen af den anden borgers behov for tilbuddet skal ske på baggrund af samme retningslinjer, som gælder for andre borgere i kommunen.

Af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 5*, fremgår, at det er en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at frikommunen anviser beboeren en anden bolig i et andet botilbud, jf. §§ 107-108 i lov om social service, en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, eller i et andet lejemål i lokalområdet. Bestemmelsens formål er at sikre, at borgeren tilbydes en anden bolig. Hvis borgeren tilbydes et andet lejemål, er det en betingelse, at dette lejemål er beliggende i lokalområdet. Hvis borgeren tilbydes et andet botilbud, jf. servicelovens § 108 eller en almen plejebolig, jf. almenboliglovens § 105, vil reglerne om frit valg af et tilsvarende botilbud, jf. servicelovens § 108, stk. 2 eller almenplejebolig, jf. § 58 a. i lov om almene boliger mv. fortsat finde anvendelse. Det må dog antages, at det botilbud, som kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren skal fraflytte, ikke er et tilsvarende tilbud, og borgeren derfor ikke med sin frit valgsret kan ønske at blive boende i det tilbud, kommunen netop har udvisiteret borgeren fra.

Borgere, der har benyttet retten, jf. § 108, stk. 3, i lov om social service til at lade en ægtefælle m.v. flytte ind i botilbuddet, sikres med den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 6, at den anden bolig, som kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyder, skal være egnet til beboerens husstand, hvis beboeren ønsker, at en ægtefælle, samlever, registreret partner eller børn fortsat skal indgå i husstanden.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 7, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen afholde beboerens flytteudgifter som et udlæg. Det kan være udgifter til et eventuelt indskud, depositum og forudbetalt leje i en lejet anden bolig og flytning af møbler. Kommunen kan dog kræve et eventuelt overskud i et udlæg retur, når borgeren senere fraflytter den anden bolig. Kommunen skal også dække en sådan indretning af den anden bolig, at den svarer til indretningen i det fraflyttede botilbud. Særlige indretninger kan bl.a. være indretninger, som beboeren har foretaget med hjemmel i kapitel 4 om installationer i og forbedringer af bolig i bekendtgørelse nr. 397 af 25. maj 2009 om lejerrettigheder til beboere i visse botilbud efter serviceloven.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 2, nr. 8, at den bolig, som kommunalbestyrelsen i frikommunen tilbyder borgeren i forbindelse med afgørelser efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1, ikke må medføre borgeren øgede udgifter.

Med de foreslåede bestemmelser i stk. 2, nr. 8, tilvejebringes hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i frikommunen afholder de udgifter for borgeren, som afgørelsen, jf. stk. 1 og stk. 3, indebærer.

Den foreslåede bestemmelse giver endvidere i *stk. 3* social- og integrationsministeren hjemmel til at godkende forsøg med, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om, at efterlevende ægtefæller, samlevere og registrerede partnere, til beboeren, skal fraflytte botilbuddet.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 1, er det en betingelse for, at kommunalbestyrelsen i frikommunen træffer afgørelse om fraflytning af beboere i botilbud, jf. servicelovens § 108, at kommunalbestyrelsen i frikommunen forgæves har forsøgt at motivere borgeren til at flytte ad frivillighedens vej. Formålet med bestemmelsen er at styrke dialogen mellem kommunalbestyrelsen i frikommunen og borgeren, herunder sådan at der kan findes løsninger som er mindst muligt indgribende over for den pågældende.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 2, at det er en betingelse for, at frikommunen kan træffe afgørelse om flytning af ægtefællen, samleveren og den registrerede partner, at kommunalbestyrelsen i frikommunen vurderer, at den pågældende ikke har behov for det pågældende botilbud. Opsigelsen af efterlevende ægtefælle, samlever eller registreret partner fra ægteparbolig i botilbuddet, jf. servicelovens § 108, kan således alene ske i tilfælde, hvor den efterlevende fysisk og mentalt er velfungerende, og hvor der er borgere i kommunen, der er på venteliste til den pågældende boligform. Vurderingen af den pågældendes behov for tilbuddet skal ske på baggrund af samme retningslinjer, som gælder for andre borgere i kommunen.

Endelig fremgår det af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, nr. 3, at kommunalbestyrelsen i frikommunen skal opfylde betingelserne i stk. 2, nr. 4-5, nr. 6 for så vidt angår børn og nr. 7-9. Det vil sige, at disse betingelser både omfatter beboeren og dennes efterlevende ægtefælle, samlever, registret partner og evt. overlevende børn.

Det foreslås i *stk. 4*, at det skal fremgå af borgerens boligdokument, jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 397 af 28. maj 2009 om lejerrettigheder til visse beboere i botilbud efter serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse efter de foreslåede bestemmelser i stk. 1 og 3. Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal påføre denne en oplysning som et særligt vilkår i boligdokumentet, og vilkåret skal være fremhævet. Det kan f.eks. ske under punkt 8 med en afvigende tydelig skrift i boligdokumentet, som fremgår af bilag 1 til bekendtgørelsen. Vilkåret skal være ledsaget af en beskrivelse af kriterier for, hvornår beboeren ikke længere kan siges at have gavn af tilbud-

det.

For beboere med nedsat psykisk funktionsevne vil det ikke altid være tilstrækkeligt at foretage en skriftlig kommunikation med den pågældende til sikring af, at den pågældende har forstået vilkåret. Det foreslås derfor, at det skal gøres klart for beboeren, at kommunalbestyrelsen i frikommunen kan træffe afgørelse om fraflytning, jf. stk. 1 og 3. Det kan ske mundtligt i forbindelse med kommunalbestyrelsens visitation til botilbuddet.

Kommunalbestyrelsen i frikommunen skal orientere og inddrage værgeren, hvis beboeren har en værger. Det fremgår af servicelovens § 82, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værger efter værgemålsloven.

Hvis beboeren ønsker det, skal kommunalbestyrelsen i frikommunen inddrage samt orientere pårørende.

Det foreslås i *stk. 5*, at opsigelsesvarslet skal være 6 måneder til den første hverdag i en måned, der ikke er dagen før en helligdag.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 6* indeholder en række krav til afgørelsens indhold. Hvis afgørelsen ikke indeholder de oplysninger, der fremgår af den foreslåede bestemmelse i *stk. 6*, vil den være ugyldig.

I lighed med, hvad der gælder for andre afgørelser efter den sociale lovgivning, foreslås det i *stk. 7*, at afgørelsen, jf. *stk. 1* og *3*, kan påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

I *stk. 7* foreslås det endvidere, at klagen har opsættende virkning, og at kommunalbestyrelsens genvurdering skal foreligge inden 4 uger fra sagens modtagelse i frikommunen. Klagen har dermed opsættende virkning, mens klageinstansen behandler sagen.

For at sikre beboerens retssikkerhed foreslås det, at en ægtefælle, en pårørende, en værger eller en anden repræsentant for den person, som afgørelsen, jf. *stk. 1* og *3*, vedrører, kan klage over frikommunens afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage. Dette er at sammenligne med de gældende bestemmelser i servicelovens §§ 133, *stk. 4*, og 134, *stk. 3*, hvor en ægtefælle, en pårørende, en værger eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsen eller det sociale nævns afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Det foreslås i *stk. 8*, at bestemmelserne i *stk. 1-7* i alene skal gælde for borgere, der visiteres til et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 og for deres ægtefæller, samlevere, registrerede partnere eller børn, efter lovens ikrafttræden.

Til nr. 15 (frikommunelovens §29 a)

Det følger af § 28, *stk. 1*, i forvaltningsloven, at for videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i § 5, *stk. 1-3*, §§ 6-8, § 10, § 11, *stk. 1*, § 38 og § 40 i lov om behandling af personoplysninger, jf. denne lovs § 1, *stk. 3*.

Efter forvaltningslovens § 28, *stk. 2*, må oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af *stk. 1*, kun videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når

- 1) den, oplysningen angår, udtrykkeligt har givet samtykke,
- 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, eller

3) det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe.

Ved samtykke efter stk. 2, nr. 1, forstås enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den, oplysningen angår, indvilger i, at oplysningen videregives.

Persondataloven indeholder en række materielle behandlingsregler i lovens kapitel 4. Herunder er navnlig de almindelige materielle behandlingsregler i § 5, stk. 1 - 3, §§ 6 – 8 og § 11, stk. 1, relevante i relation til udveksling af oplysninger mellem myndigheder.

Efter lovens § 6 kan behandling af oplysninger bl.a. finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Den registreredes samtykke er enhver frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvorved den registrerede indvilger i, at oplysninger, der vedrører den pågældende selv, gøres til genstand for behandling, jf. lovens § 3, nr. 8.

Etablering af et fælleskommunalt callcenter, som yder service til borgere med bopæl i en af de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter, forudsætter af hensyn til en effektiv og smidig sagsgang, at det fælleskommunale callcenter til brug for varetagelsen af denne service har adgang til de deltagende kommuners elektronisk dokumenthåndteringssystemer.

Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for, at medarbejdere i et fælleskommunalt callcenter, som yder service til borgere med bopæl i en af de kommuner, der deltager i det fælleskommunale callcenter, kan tilgå de deltagende kommuners elektronisk dokumenthåndteringssystemer ved borgerens henvendelse til det fælleskommunale callcenter.

Med fælleskommunale callcentreforstås et samarbejde mellem mindst to kommuner, herunder mindst en frikommune, som indebærer, at medarbejdere fra en eller begge kommuner modtager telefoniske henvendelser fra borgere i de deltagende kommuner med forespørgsler om status på evt. sager, behov for information mv. Et fælleskommunalt callcenter kan være forankret i en enkelt af de deltagende kommuner, som udfører opgaven for de øvrige deltagende kommuner, eller callcenter-funktionen kan gå på skift blandt de deltagende kommuner.

Med service forstås håndtering af telefoniske henvendelser fra borgere om status i de verserende sager, som borgeren, der retter henvendelse til callcentret, er part i. Som eksempel på en sådan henvendelse kan f.eks. nævnes forespørgsel om status på en verserende sag, som borgeren har i en af de deltagende kommuner, herunder f.eks. forventet sagsbehandlingstid eller bekræftelse af modtagelse af brev eller mail fra borgeren.

Som led i varetagelsen af den nævnte service vil det være nødvendigt, at medarbejderne i det fælleskommunale callcenter har en afgrænset adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringssystemer. Med elektroniske dokumenthåndteringssystemer tænkes på de deltagende kommuners almindelige sagsbehandlingssystemer. Det fælleskommunale callcenters adgang til disse systemer må alene omfatte de oplysninger, som der er nødvendige for callcentrets varetagelse af den nævnte serviceopgave.

Callcentret skal således via en slags terminaladgang have adgang til opslag i de deltagende kommuners sagsbehandlingssystemer med henblik på at kunne se status på den henvendende borgers sag.

Servicen udøves på foranledning af en telefonisk henvendelse fra en borger med bopæl i en af de deltagende kommuner med anmodning om at få oplyst status på en verserende sag, som borgeren har i en af de deltagende kommuner. Opslaget i borgers sag vil således ske på borgerens foranledning og forespørgsel. Borgeren må ved sin telefoniske henvendelse og anmodning om oplysning af status antages at have

givet samtykke til, at det fælleskommunale callcenter tilgår den pågældende sag og yder den ovennævnte service.

Forsøget medfører endvidere behov for ændring af anvendelsesområdet for lov om frikommuner, jf. lovens § 2, idet ikke alene frikommuner vil kunne blive involveret i forsøg efter bestemmelsen, da de fælleskommunale callcentre, jf. stk. 1, ikke nødvendigvis alene skal have kommunale deltagere blandt frikommunerne. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 3.

Til nr. 16 (frikommunelovens §§ 29 b-d)

Ad § 29 b

Efter sygedagpengelovens § 24 ophører udbetalingen af sygedagpenge efter udløbet af en kalendermåned, når der er udbetalt sygedagpenge i mere end 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder. Det følger dog af sygedagpengelovens § 27, at der er en række muligheder for at kommunen kan træffe afgørelse om at forlænge sygedagpengeperioden ud over varighedsbegrænsningen.

Der er i sygedagpengelovens § 25 en særlig varighedsbegrænsning for pensionister. Efter denne bestemmelse ophører udbetalingen af sygedagpenge, når der er udbetalt sygedagpenge i mere end 26 uger i de 12 forudgående kalendermåneder. For denne gruppe er der i sygedagpengelovens § 29 en enkelt mulighed for forlængelse af sygedagpengeperioden ud over varighedsbegrænsningen.

Den foreslåede bestemmelses *stk. 1* betyder, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en person, hvis sygedagpenge ophører på grund af varighedsbegrænsningen i sygedagpengelovens § 24 eller § 25, eller efter anvendelsen af en af forlængelsesreglerne i sygedagpengelovens § 27 eller § 29, er berettiget til en ydelse fra kommunen i tilfælde, hvor der på grund af alvorlig sygdom er usikkerhed om den pågældendes mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

De nærmere betingelser for at modtage ydelsen fastlægges, administreres og finansieres fuldt ud af den enkelte kommune, jf. det foreslåede *stk. 2*. Det forudsættes således, at kommunen ud fra de fastlagte retningslinjer i den konkrete sag lægger en individuel vurdering til grund for afgørelsen i den konkrete sag.

Da ydelsen fuldt ud finansieres af den enkelte kommune, er der ikke adgang til hverken hel eller delvis statslig refusion for udgifterne til ydelsen eller til administrationen heraf.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv.

Efter § 2, nr. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er personer, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring mv., kontanthjælp efter lov om en aktiv socialpolitik eller SU efter lov om statens uddannelsesstøtte, samt personer, der ikke kan få tilbud efter integrationsloven, også omfattet af målgrupperne efter afsnit III-VII i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det foreslåede *stk. 3* betyder således, at en person, der ikke er i beskæftigelse, og som modtager den ydelse, som kommunen kan træffe afgørelse om efter lovforslaget, ikke er udelukket fra de indsatser, der fremgår af afsnit III-VII i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Kommunens afgørelse om bevilling af ydelsen efter *stk. 1* kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. det foreslåede *stk. 4*. Da det er kommunalbestyrelsen, der fastlægger de nærmere vilkår for modtagelse af ydelsen, vil en ankemyndighed ikke have den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne, og en toinstansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

Muligheden for at træffe afgørelse om ydelsen efter denne bestemmelse udløber endvidere pr. 31. december 2015, jf. lovens § 1. Det betyder, at kommunen efter denne dato hverken kan bevilge eller udbetale ydelser efter den foreslåede bestemmelse.

Ad § 29c

Efter gældende regler vedrørende beskæftigelsesindsatsen kan der ikke gives tilbud om vejledning og opkvalificering i form af erhvervskompetencegivende uddannelse til unge under 25 år, med mindre de er forsørgere.

Efter gældende regler kan der ved ansættelse i elev- og lærlingeforløb kun ydes tilskud til elev- eller lærlingelønnen, hvis personen på grund af omfattende psykiske, fysiske eller sociale problemer alene er i stand til at yde en meget begrænset arbejdsindsats.

Den foreslåede bestemmelse vil give frikommunerne mulighed for i særlige tilfælde at finansiere tilskud til løn under praktik i forbindelse med en uddannelsesaftale.

Målgruppen for forslaget er, jf. det foreslåede *stk. 2*, kontanthjælpsmodtagere under 25 år, som

- 1) har gennemført et eller flere grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser,
- 2) på grund af særlige forhold har brug for særlig hjælp til at få en elevplads, og som
- 3) har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på mere end 6 måneder efter afsluttet grundforløb, og ikke har indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunen i forbindelse med, at der indgås en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan aftale med arbejdsgiveren, at kommunen udbetaler tilskud til arbejdsgiveren under praktikken. Tilskuddet kan udgøre op til arbejdsgiverens samlede lønudgifter i forbindelse med elevens ansættelse, jf. det foreslåede *stk. 4*.

Det er forudsat, at kommunen selv afholder den fulde udgift til forsøget, jf. her det foreslåede *stk. 3*. Kommunens merudgifter kan ikke anmeldes til refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv. for så vidt angår kommunernes indberetning af udgifterne til forsøget.

Kommunalbestyrelsen skal udover de i *stk. 2* fastlagte betingelser fastsætte de nærmere regler for, at tilskud kan gives, og for administrationen af ordningen, jf. det foreslåede *stk. 3*.

Kommunens afgørelse om bevilling eller afslag på tilskud efter *stk. 1* kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. det foreslåede *stk. 5*. Da det er kommunalbestyrelsen, der fastlægger de nærmere vilkår for modtagelse af tilskuddet, vil en ankemyndighed ikke have den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne, og en to-instansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

Muligheden for at træffe afgørelse om tilskuddet efter denne bestemmelse udløber endvidere pr. 31. december 2015, jf. lovens § 1. Det betyder, at kommunen efter denne dato hverken kan bevilge eller udbetale tilskuddet efter den foreslåede bestemmelse.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Ad § 29d

Efter gældende regler kan borgere med egen selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse ikke få tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Årsagen er, at selvstændige per definition ikke betragtes som ledige og derfor ikke er målgruppe for indsatsen i henhold til loven.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at kommunalbestyrelsen kan beslutte og fastlægge betingelserne for, at personer, der har bopæl i kommunen, og som opretter selvstændig virksomhed for at drive den som hovedbeskæftigelse, kan tilbydes at deltage i et særligt og individuelt tilrettelagt iværksætterforløb med en varighed på op til 12 uger. Forløbet kan ikke gives som led i indsatsen efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, herunder som led i en jobplan.

Forløb, der gives forud for oprettelse af cvr.nr., vil fortsat kunne gives som led i en jobplan på baggrund af den aktive beskæftigelsesindsats i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt. Jobplanen kan dog alene indeholde den del af et evt. længerevarende forløb, som afvikles, inden den ledige opretter cvr.nr., og dermed driver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

De særlige iværksætterforløb efter det foreslåede stk. 1 finansieres og administreres fuldt ud af den enkelte kommune, jf. det foreslåede stk. 2. Det vil sige, at der ikke er adgang til hverken hel eller delvis statslig refusion for udgifterne til administration, iværksættelse og afholdelse mv. af forløbene. Kommunens udgifter til de særlige iværksætterforløb kan således ikke anmeldes til refusion, og udgifterne er ikke omfattet af budgetgarantien.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7 e om kontoplan, revision, regnskab mv. for så vidt angår kommunernes indberetning af udgifterne til forsøget.

For at sikre en ensartet administration af ordningen i den enkelte frikommune indebærer det foreslåede stk. 2, at det stilles som betingelse, at kommunalbestyrelsen fastlægger nærmere regler for, under hvilke betingelser kommunen kan tilbyde de særlige iværksætterforløb, herunder regler om målgruppen. Forløbet skal tilrettelægges individuelt, jf. det foreslåede stk. 2.

Kommunalbestyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. det foreslåede stk. 3. Da det er kommunalbestyrelsen, der fastlægger de nærmere vilkår for tilbud om deltagelse i et særligt iværksætterforløb, vil en ankemyndighed ikke have den fornødne faglige kompetence til at efterprøve sagerne, og en toinstansprøvelse vurderes derfor ikke at være relevant.

Muligheden for at træffe afgørelse om iværksætterforløb efter denne bestemmelse udløber endvidere pr. 31. december 2015, jf. lovens § 1. Det betyder, at kommunen efter denne dato hverken kan bevilge eller udbetale ydelser efter den foreslåede bestemmelse.

For så vidt angår spørgsmålet om den foreslåede bestemmelses mulige statsstøtteretlige implikationer henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2013.

Lovforslaget vil først få retsvirkning i forhold til enkelte borgere m.fl. i de udvalgte frikommuner, når kommunalbestyrelsen i frikommunen har truffet beslutning om at iværksætte et forsøg. Hvis iværksættelsen af et forsøg forudsætter godkendelse af vedkommende minister, vil forsøget først få retsvirkning i forhold til kommunens borgere, når ministerens godkendelse foreligger.

Efter det foreslåede *stk. 2* finder lovforslagets § 24 d kun finder anvendelse på lejeaftaler, som indgås efter lovens ikrafttræden. Herved sikres det, at ændringerne af opsigelsesreglerne for almene plejeboliger ikke får betydning for bestående lejeaftaler.

Det foreslås i *stk. 3*, at der gives mulighed for, at forsøg efter § 8 og § 9 i lov nr. 550 af 18. juni 2012, dvs. forsøg med fravigelse af bestemmelserne i folkeskolelovens kapitel 4 om de uddannelsesmæssige kvalifikationskrav til at kunne undervise i henholdsvis børnehaveklassen og 1.-10. klasse og forsøg hvorefter kommunalbestyrelsen i en frikommune, hvor der ikke er en institution for erhvervsrettet uddannelse med udbud af erhvervsuddannelse, kan indgå en overenskomst med en institution for almen- og gymnasiale uddannelser beliggende i kommunen, der udbyder uddannelsen til studentereksamensamen, om, at institutionen varetager 10. -klasses-undervisning, kan have virkning til den 1. juli 2016. Forsøgene kan dermed have virkning i en længere periode end frikommuneforsøget, jf. lovens § 1.

Muligheden for forlængelse af de nævnte forsøg skyldes hensynet til, at forsøgene kan løbe i et fuldt skoleår, og således ikke skal afbrydes allerede ved afslutningen af skoleåret 2014/2015 eller midt i skoleåret 2015/2016.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
<p>§ 2. Fredensborg, Fredericia, Gentofte, Gladsaxe, Odense, Odsherred, Vejle, Vesthimmerland og Viborg Kommuner har status som frikommuner.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, der alene har frikommuner, jf. <i>stk. 1</i>, som deltagere, er omfattet af loven.</p> <p>...</p> <p>§ 7 c. Medlemmer af en arbejdsløshedskasse, som har bopæl i en frikommune, kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde for frivillige foreninger, organisationer og lign. uden fradrag i deres arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, jf. dog <i>stk. 2</i>. Det frivillige arbejde skal foregå i Danmark, og arbejdet skal udføres, uden at medlemmet er underlagt sædvanlige ansættelsesretlige pligter.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Frivilligt, ulønnet arbejde, der kan udbydes som almindeligt lønarbejde, kan alene udføres uden fradrag i arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, hvis arbejdet ikke sædvanligvis udbydes som lønnet arbejde i foreningen, organisationen</p>	<p>I lov om frikommuner, jf. lov nr. 550 af 18. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1289 af 19. december 2012, foretages følgende ændring:</p> <p>1.1 § 2 indsættes som <i>stk. 3</i>:</p> <p>"<i>Stk. 3.</i> Kommuner, der ikke er frikommuner, jf. <i>stk. 1</i>, kan dog i samarbejde med en eller flere frikommuner udføre forsøg efter § 29 a."</p> <p>2. I § 7c, <i>stk. 1</i>, indsættes efter "arbejde for": "offentlige kommunale virksomheder og for".</p> <p>3. I § 7c, <i>stk. 2</i>, 1. og 2. <i>pkt.</i>, indsættes efter "som lønnet arbejde i": "den offentlige kommunale virksomhed eller i".</p>

el.lign. Det samme gælder, hvis arbejdet normalt udbydes som lønnet arbejde i foreninger, organisationer el.lign. af tilsvarende art og størrelse.

Stk. 3. Medlemmer, der modtager arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, og som udfører frivilligt, ulønnet arbejde, jf. stk. 1 og 2, skal skriftligt oplyse arbejdsløsheds-kassen om arbejdets art og om, hvilken organisation, forening el.lign. arbejdet udføres for.

Stk. 4. Hvis arbejdsløsheds-kassen efter en konkret vurdering finder, at det frivillige, ulønnede arbejde skal medføre fradrag i medlemmets arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn, skal fradraget ske på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres.

...

§ 25. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, der i forhold til behandlinger i børnetandplejen, der betragtes som mindre indgribende, fraviger reglerne i § 15 i sundhedsloven om informeret samtykke.

4. I § 7 c, *stk. 3*, indsættes efter "om arbejdets art og om,": "hvilken offentlig kommunal virksomhed eller".

13. I § 25 indsættes som *stk. 2*:

"*Stk. 2.* Ministeren for sundhed og forebyggelse kan godkende frikommuneforsøg, hvorefter sundhedslovens § 15 vedrørende informeret samtykke kan fraviges i forbindelse med forebyggende sundhedsydelse efter sundhedslovens kapitel 36 til børn og unge i den underskiftige alder."